Wijziging van de Algemene douanewet en enige andere wetten ter uitvoering van Verordening (EU) 2026/2108 betreffende het nieuwe Douanewetboek van de Unie (Uitvoeringswet nieuwe Douanewetboek van de Unie)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inhoudsopgave

ALGEMEEN *1*
§ 1. Inleiding
1.1 Algemeen *1*
1.2 Moment van inwerkingtreding, van toepassing wording en overgangsrecht *2*
1.3 Leeswijzer *2*
§ 2. Implementatiewetgeving
2.1 De Europese douane-unie *2*
2.2 Aanleiding en achtergrond/noodzaak tot aanpassing *2*
2.3 Proces *3*
2.4 Inhoud *4*
§ 3. Hoofdlijnen van het voorstel
3.1 Aanpassing wetten *7*
3.2 Lidstaatopties *9*
§ 4. Gevolgen (met uitzondering van financiële gevolgen) *11*
§ 5. Uitvoering, toezicht en handhaving *12*
§ 6. Financiële gevolgen *12*
§ 7. Advies *12*
§ 8. Consultatie *12*
§ 9. Moment van het van toepassing worden en overgangsrecht
9.1 Momenten van het van toepassing worden van het nieuwe Douanewetboek van de Unie *12*
9.2 Overgangsrecht *13*
ARTIKELSGEWIJS *18*
TRANSPONERINGSTABEL

CONCEPT

ALGEMEEN

§ 1. Inleiding

1.1. Algemeen

Dit wetsvoorstel strekt tot uitvoering van Verordening (EU) 2026/2108[1], beter bekend als het nieuwe Douanewetboek van de Unie (nDWU). Het nDWU vervangt de bestaande Verordening (EU) nr. 952/2013[2], beter bekend als het Douanewetboek van de Unie (DWU). In het nDWU zijn alle procedures en voorschriften die gelden voor goederen die de Europese douane-unie binnenkomen of verlaten vastgelegd.[3] Dit wetsvoorstel voorziet in de goede uitvoering van het nDWU via aanpassing van nationale regelgeving. Eerder zijn al bij de Overige fiscale maatregelen 2027 (OFM 2027) enkele wijzigingen aan

[1] Verordening (EU) 2026/2108 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2026 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie, tot oprichting van de douaneautoriteit van de Europese Unie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 952/2013.

[2] Verordening (EU) nr. 952/2013 van het Europees Parlement en van de Raad van 9 oktober 2013 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie (herschikking)

[3] Zie ook artikel 1, eerste lid, nDWU en voor het EU-douanegebied artikel 3 nDWU. Dit geldt onverminderd internationaal recht, internationale overeenkomsten en ander EU recht. Zie artikel 1, derde lid, nDWU.

de Algemene douanewet (Adw) aangebracht ter uitvoering van het nDWU.[4]

1.2 Moment van inwerkingtreding, van toepassing wording en overgangsrecht
Het nDWU is op 19 september 2026 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie en is een dag later op 20 september 2026 in werking getreden. De verordening wordt gefaseerd van toepassing. Er zijn verschillende momenten waarop delen van de verordening van toepassing worden. Een aantal bepalingen zijn direct met de inwerkingtreding van het nDWU van toepassing geworden. Het merendeel van de bepalingen van het nDWU, inclusief de intrekking van het DWU, vindt plaats een jaar na inwerkingtreding: op 21 september 2027. In paragraaf 9 wordt uitgebreider stilgestaan bij het moment waarop de verschillende bepalingen uit het nDWU van toepassing worden en het overgangsrecht dat hiermee gepaard gaat.

1.3 Leeswijzer
Paragraaf 2 gaat in op de Europese douane-unie, de aanleiding en achtergrond van het nDWU en de inhoud daarvan. Paragraaf 3 gaat kort in op de wetgeving waarmee uitvoering wordt gegeven aan het nDWU en de grootste wijzigingen in de Nederlandse wetgeving. Ook bevat dit onderdeel een bespreking van de lidstaatopties en nationale keuzeruimte in paragraaf 3.2. Paragraaf 4 gaat over de gevolgen van het wetsvoorstel. Paragraaf 5 beschrijft de uitvoering van de verordening, inclusief de uitkomsten van de uitvoeringstoets van de douane. Paragraaf 6 bespreekt de financiële gevolgen. Paragraaf 7 bespreekt de verschillende adviezen die zijn uitgebracht over dit wetsvoorstel. Paragraaf 8 gaat in op de consultatie en de ingebrachte consultatiereacties. Paragraaf 9 bevat een toelichting op de inwerkingtreding en het overgangsrecht.

§ 2. Implementatiewetgeving

2.1 De Europese douane-unie
De Europese douane-unie vormt een essentieel onderdeel van de Europese integratie en is een van de hoekstenen van de EU. Sinds haar oprichting in 1968 zorgt de douane-unie ervoor dat goederen binnen de EU zonder douanerechten tussen lidstaten kunnen circuleren. Dit is gerealiseerd door het afschaffen van interne douanerechten en het hanteren van uniforme douanewetgeving. Hierdoor wordt een gelijk speelveld gecreëerd voor ondernemingen binnen de Unie en wordt de interne markt versterkt. De douane-unie bevordert bovendien de internationale handelspositie van de EU, door de toepassing van een gemeenschappelijk buitentarief op goederen uit derde landen, zodat EU-lidstaten naar buiten toe als één handelsblok opereren.

Dankzij de douane-unie is het vrije verkeer van goederen binnen de EU feitelijk mogelijk. Door het wegvallen van douanecontroles aan de binnengrenzen kunnen goederen snel en efficiënt tussen lidstaten bewegen, hetgeen resulteert in lagere kosten en minder administratieve handelingen voor het bedrijfsleven. Dit stimuleert economische groei en bevordert concurrentie. De douane-unie zorgt er daarnaast voor dat aan de grenzen met derde landen controles plaatsvinden op naleving van Europese normen die overal in de EU gelden, waaronder veiligheid, productkwaliteit en handelsvoorwaarden. Daarmee draagt de douane-unie niet alleen bij aan vrij handelsverkeer, maar ook aan veiligheid en consumentenbescherming binnen de Unie.

2.2 Aanleiding en achtergrond/noodzaak tot aanpassing
De omgeving waarbinnen de douane opereert is de afgelopen jaren ingrijpend veranderd. De huidige douanewetgeving sluit niet meer goed aan bij de realiteit van vandaag waardoor het functioneren van de Europese douane-unie

[4] Zie Kamerstukken II, 2026/27, 37023, nr. 3, p. 25-27.

CONCEPT

onder druk staat. De sterke groei van internationale handel en de opkomst van een vrijwel oncontroleerbare stroom aan e-commercegoederen leiden tot grote uitdagingen voor zowel de uitvoering als de maatschappij. In de EU worden strenge eisen gesteld aan producten die onze markt op mogen komen rondom duurzaamheid, veiligheid en eerlijke productie waar de douane de controle op moet uitvoeren: Europese product- en veiligheidseisen. Een aanzienlijk deel van deze e-commerce producten voldoet niet aan deze eisen. Dat betekent dat er ongezonde en gevaarlijke producten via deze stroom op onze markt komen. Ook vraagt de aanhoudende geopolitieke instabiliteit om scherp toezicht op de Europese buitengrenzen. Door bovenstaande redenen moeten Douanediensten tegenwoordig toezicht houden op veel grotere en complexere goederenstromen, waarbij het aantal aangiften snel is toegenomen en traditionele werkwijzen en risicogericht toezicht steeds minder effectief zijn.

Daarnaast digitaliseert de samenleving in hoog tempo. Er komt steeds meer data beschikbaar, waardoor nieuwe mogelijkheden ontstaan voor informatiegestuurd en datagedreven toezicht. Aan de andere kant worden er ook nieuwe eisen worden gesteld aan de manier waarop de douane deze data kan benutten. Op dit moment kan onvoldoende gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden die digitalisering en data-analyse bieden. Iedere EU-lidstaat heeft eigen nationale IT-systemen, die niet altijd in staat met elkaar te communiceren of data uit te wisselen. Dit veroorzaakt onnodige administratieve lasten voor het bedrijfsleven en extra werk voor de Douane. Ook vergroot dit de kans op fouten en fraude. Tot slot ontbreekt er een EU brede afstemmingslaag waardoor er niet optimaal gebruik wordt gemaakt van elkaars kennis en kunde. Er vindt alleen nationale risicobeheersing plaats waardoor het Europese perspectief ontbreekt. Daarnaast bestaan er verschil in de uitvoering van douanewetgeving waardoor kwaadwillenden op zoek gaan naar de zwakste schakel aan de Europese buitengrens.

Met het nDWU wordt de douane-unie toekomstbestendig gemaakt, waardoor beter kan worden ingespeeld op bovengenoemde uitdagingen. Het nDWU omvat de meest ingrijpende hervorming van de douane-unie sinds de oprichting in 1968. Vanwege de omvang en impact op handel en logistiek wordt de hervorming gefaseerd over meerdere jaren ingevoerd. De hervorming heeft tot doel om met innovatieve nieuwe instrumenten de handel te vergemakkelijken, douanerechten doeltreffender te innen en effectiever te controleren op niet-conforme, gevaarlijke of onveilige goederen.

Het nDWU maakt het voor de lidstaten mogelijk om in gezamenlijkheid de buitengrenzen van de EU beter te beschermen, zodat goederen binnen de douane-unie vrij kunnen bewegen. Met een versterkte douane-unie zijn de Europese douanediensten beter toegerust om hun EU-brede missie te vervullen.[5]

2.3 Proces

Het traject richting de inwerkingtreding van het nDWU omvat verschillende belangrijke mijlpalen. De basis voor het hervormingsproces werd gelegd in maart 2022, toen de Wise Persons Group – een door de Europese Commissie

[5] De missie van de douaneautoriteiten is opgenomen in artikel 2 nDWU en betreft niet alleen het beschermen van de financiële en economische belangen van de EU door het heffen van douanerechten en andere heffingen, maar ook fraude bestrijden, bedrijfsactiviteit te vergemakkelijken, bijdragen aan eerlijke handel en de veiligheid van de toeleveringsketen, illegale handel te bestrijden, als één douane-unie op te treden en uniforme uitwerking van de douanewetgeving tot stand te brengen en tevens het bijdragen aan de veiligheid en beveiliging van de EU en haar burgers en de bescherming van de gezondheid en leven van mensen, dieren, planten, consumenten en het milieu, alsmede het beschermen van andere openbare belangen, al dan niet in samenwerking met andere autoriteiten.

ingestelde adviesgroep - haar aanbevelingen presenteerde ter modernisering van de Europese douane-unie.[6] Dit leidde tot het formele voorstel voor het nDWU dat in mei 2023 door de Europese Commissie is gepubliceerd.[7] Het Europees Parlement bracht in maart 2024 een rapport uit over het voorstel en in juni 2025 werd een akkoord bereikt in de Raad, gevolgd door een politiek akkoord in de trialoog tussen de Raad, het Europees Parlement en de Europese Commissie in maart 2026.[8]

De definitieve stemmingen over het nDWU vonden plaats in september 2026, met publicatie op 19 september 2026 en inwerkingtreding op 20 september 2026.

2.4 Inhoud verordening
Met het nDWU wordt beoogd de douane-unie toekomstbestendig te maken en de effectiviteit van het toezicht te vergroten door de introductie van nieuwe concepten, beleidsarrangementen en samenwerkingsstructuren. Hieronder worden de belangrijkste toegelicht.

2.4.1 Een EU-douaneagentschap
Het nDWU bevat bepalingen over de oprichting van de Europese douaneautoriteit (EUCA).[9] EUCA moet de samenwerking tussen de nationale douanediensten onderling en tussen nationale douanediensten en andere relevante autoriteiten versterken. Ook moet EUCA het douanetoezicht binnen de Europese Unie moderniseren waardoor efficiënter toezicht aan de buitengrens van de unie mogelijk wordt. Een van de hoofdtaken van EUCA wordt het beheren van de EU-douanedatahub.[10] EUCA zal daarnaast het gezamenlijk risicobeheer op de goederenstromen opzetten en verder versterken. Door de expertise van de lidstaten te bundelen, krijgt EUCA een sleutelrol in de versterking van het douanetoezicht op het grensoverschrijdende goederenverkeer, criminaliteitsbestrijding en het versterken van de interne markt. EUCA zal worden gevestigd in Lille. In de managementboard van EUCA zitten vertegenwoordigers vanuit iedere lidstaat zodat de koppeling met de nationale douaneautoriteiten goed geborgd is.

2.4.2 Data gedreven EU-douanedatahub
De EU-douanedatahub vormt een kernonderdeel van de modernisering van de douane-unie. Het primaire doel van deze datahub is het efficiënter verwerken van goederenstromen. Dit gebeurt door middel van een reeks centraal georganiseerde elektronische diensten en systemen samen te brengen en beschikbaar te stellen aan Europese douanediensten, EUCA, de Europese Commissie en overige relevante Europese en nationale uitvoeringsorganisaties. In de EU-douanedatahub wordt alle relevante informatie over zendingen die de Unie binnenkomen of verlaten samengebracht. Hierdoor ontstaat een geheel nieuwe manier van informatievergaring, verwerking en koppeling op Europees niveau. Dit volgt uit het feit dat in het nDWU het begrip 'aangifte' wordt vervangen door 'gegevens verstrekken of beschikbaar maken' in de EU-douanedatahub. Dankzij de EU-douanedatahub hoeven bedrijven en andere partijen in de logistieke keten relevante gegevens slechts eenmaal aan te

[6] https://taxation-customs.ec.europa.eu/document/download/e5326383-2e8d-4d0e-9025-ddf262e9df6e_en.
[7] Voorstel voor een Verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie, tot oprichting van de douaneautoriteit van de Europese Unie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 952/2013 (COM(2023)258).
[8] https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2026/03/26/eu-customs-council-and-parliament-agree-on-landmark-reform/.
[9] EUCA is de afkorting van European Union Customs Authority en wordt in het dagelijks taalgebruik gebruikt om de EU-douaneautoriteit aan te duiden.
[10] De EU-douanedatahub wordt initieel opgezet door de Europese Commissie en overgedragen aan EUCA zodra de laatstgenoemde daar klaar voor is.

CONCEPT

leveren, in plaats van bij iedere stap in het proces een afzonderlijke douaneaangifte te doen. Gelijktijdig zullen douanediensten en toezichthouders een bredere informatiepositie op Europees niveau hebben waardoor zij effectiever toezicht kunnen houden. Gaandeweg zullen deze informatieverplichtingen volledig de traditionele douaneaangifte vervangen.

In het nDWU zijn expliciete waarborgen opgenomen ten aanzien van toegang tot de EU-douanedatahub, en de soevereiniteit en vertrouwelijkheid van de daarin verwerkte gegevens. Het gebruik van de EU-douanedatahub wordt vanaf 1 juli 2028 verplicht gesteld voor e-commercezendingen. Vervolgens wordt de hub gefaseerd ingevoerd voor overige goederenstromen, waarbij het vanaf maart 2034 voor alle partijen de wijze zal zijn waarop gegevens worden verstrekt of beschikbaar gesteld aan de douane.

2.4.3. Duidelijke verantwoordelijkheden met de introductie van het importeursbegrip

Voor de inwerkingtreding van het nDWU was het vaak niet duidelijk wie verantwoordelijk was voor verschillende verplichtingen rondom import. Zo kan het zijn dat de aangever verantwoordelijk is voor de fiscale verplichtingen, maar juist andere partijen in de keten verantwoordelijk zijn voor naleving van niet-fiscale verplichtingen. Om onduidelijkheid hierover te voorkomen introduceert het nDWU een nieuw importeursbegrip. Dit begrip vervangt het huidige begrip van 'de aangever'. Met de nieuwe definitie van importeur is er altijd een duidelijke partij verantwoordelijk voor de goederen. Deze partij moet voldoen aan zowel fiscale als niet-fiscale verplichtingen.

2.4.4 Een nieuwe faciliterende status

Voor bedrijven die aan bepaalde eisen voldoen, zoals het aantoonbaar op orde hebben van de interne beheersing en de (directe) aansluiting van de administratie op de op te richten EU-douanedatahub, wordt het mogelijk om de zogenoemde 'vertrouwde en gecontroleerde handelaar'-status te verkrijgen.[11] Dat betekent dat deze bedrijven vergaande vereenvoudigingen in het toezicht toegekend kunnen krijgen. Op deze manier zal het nDWU bijdragen aan de vereenvoudiging van de logistiek in de EU voor bewezen betrouwbare marktdeelnemers. Gelijktijdig blijft de bestaande en laagdrempelige AEO-status bestaan.

2.4.5 E-commerce

E-commercezendingen zijn individueel geadresseerde zendingen (vaak van lage waarde), die rechtstreeks van niet in de EU gevestigde leveranciers aan een Europese consument worden verzonden. Sinds de opkomst van onlinewebshopplatformen afkomstig uit derde landen is een significante groei waarneembaar in het volume van e-commercezendingen.
Deze losse zendingen zijn voor de douane lastig te controleren. Dit komt doordat controlebevindingen van individuele producten niet te extrapoleren zijn naar een groter geheel zoals dit wel bij bulkzendingen (een veelvoud van hetzelfde goed) het geval is. Dit leidt ertoe dat de douane aanzienlijk meer handelingskosten maakt om de e-commercestroom te controleren dan bij andere productstromen die onder douanetoezicht staan. Tegelijkertijd is de non-conformiteit aan Europese productregelgeving bij deze stroom zeer hoog. Hierbij kan gedacht worden aan kinderspeelgoed en cosmetica waar gifstoffen in aanwezig zijn of brandgevaarlijke kleine elektronica. Het nDWU creëert een modern wettelijk kader voor e-commerce. De maatregelen die daaraan bijdragen, worden hierna toegelicht.

[11] Dit wordt in het dagelijks gebruik 'Trust and Check trader' genoemd, naar de Engelse terminologie.

CONCEPT

2.4.6 Duidelijkere verantwoordelijkheden met de importeur voor afstandsverkopen
Op dit moment is het niet duidelijk wie in de keten verantwoordelijk is voor de fiscale en niet-fiscale verplichtingen bij e-commercezendingen. De douanevertegenwoordiger of een logistiek dienstverlener voorziet in de aangifte, maar dat betekent niet altijd dat dit de persoon is die goederen in de douane-unie invoert. Dit betekent dat soms de consument die een goed heeft besteld uiteindelijk verantwoordelijk is voor de naleving van de producteisen van een bepaalde zending. De consument heeft echter geen enkele invloed op de naleving van de geldende producteisen en dit is dan ook een ongewenste situatie.

Om bovenstaande situatie op te lossen introduceert het nDWU een specifieke definitie voor de importeur voor afstandsverkopen. De importeur voor afstandsverkopen is verplicht ervoor te zorgen dat goederen die de EU in geïmporteerd worden, voldoen aan alle toepasselijke wet- en regelgeving die door de douaneautoriteiten wordt gehandhaafd. Zowel de leverancier van de goederen als de partij die de afstandsverkoop faciliteert (bijvoorbeeld een platform), kan optreden als importeur voor afstandsverkopen.

Wie in een specifiek geval als importeur voor afstandsverkopen optreedt, blijkt impliciet uit het aanleveren van de vereiste gegevens in de EU-douanedatahub voor de betreffende zending. De importeur voor afstandsverkopen moet gevestigd zijn in de EU of beschikken over een indirecte douanevertegenwoordiger die is gevestigd binnen de EU. Hierdoor is voor de douane altijd duidelijk wie verantwoordelijk is voor een zending en kan de verantwoordelijke partij te allen tijde op deze verantwoordelijkheden worden aangesproken.

2.4.7 Een systeem dat bulk stimuleert: de afhandelingsvergoeding van de Unie en het douane-entrepot voor afstandsverkopen
Vanuit controleperspectief heeft het bulkmodel de voorkeur boven grote aantallen individueel geadresseerde zendingen, dit is immers makkelijker en effectiever te controleren. Het nDWU introduceert daarom verschillende maatregelen die stimuleren dat er gebruik wordt gemaakt van bulkzendingen.

Een van deze maatregelen is de introductie van een douane-entrepot voor e-commerce, het zogenoemde douane-entrepot voor afstandsverkopen. Het gaat om een douane-entrepot waarin e-commercegoederen in bulk worden opgeslagen voordat deze door de douane worden vrijgegeven. De douane kan in dit douane-entrepot voor afstandsverkopen de controle op bulkzendingen uitvoeren en hierna kunnen de pakketten individueel verzonden worden. Alleen aantoonbaar betrouwbare bedrijven met een vertrouwde en gecontroleerde handelaar-status (beschreven in paragraaf 2.4.4) kunnen de vergunning krijgen om een dergelijk douane-entrepot voor afstandsverkopen te exploiteren.

Daarnaast stimuleert het nDWU deze beweging door een zogenoemde afhandelingsvergoeding van de Unie in te voeren. Deze afhandelingsvergoeding wordt specifiek ingevoerd om controles op de e-commercestroom te vergoeden. Het gaat om een vast bedrag van € 2 per productcategorie dat wordt geheven als vergoeding voor de kosten die de douane maakt om e-commercegoederen te controleren en vrij te geven. Omdat de kosten voor bulkcontroles in het douane-entrepot voor afstandsverkopen aanzienlijk lager zullen zijn dan voor individueel geadresseerde zendingen, zal het bedrag van de afhandelingsvergoeding voor goederen in het douane-entrepot voor afstandsverkopen lager zijn. Dit betekent dat de invoer van bulkzendingen goedkoper zal worden dan het versturen van individueel geadresseerde

CONCEPT

zendingen.

2.4.8 Handhaving bij systematische overtredingen
Specifiek voor systematische overtredingen in de e-commercestroom wordt er een minimumkader voor douaneovertredingen en minimumboetes ingesteld. Bij systematische niet-naleving van de douanewetgeving bij afstandsverkopen wordt het mogelijk om effectiever op te treden. Bij constatering van systematische overtredingen bedraagt de boete een tot vier procent van de importwaarde van het voorgaande jaar in de EU. Bij een tweede constatering van systematische overtredingen binnen zes maanden wordt deze boete drie tot zes procent, en bij een derde constatering van systematische overtreding nogmaals een boete van dergelijke omvang en kan het platform tijdelijk offline worden gezet door daarvoor aangewezen instanties. Bovendien zal de douaneautoriteiten de goederen van het bedrijf niet vrijgeven.

§ 3. Hoofdlijnen van het voorstel

3.1 Aanpassing wetten
Het wetsvoorstel strekt tot uitvoering van het nDWU en de daarop gebaseerde gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen.[12] Deze Europese regelgeving is rechtstreeks toepasselijk binnen de nationale rechtsorde. Het wetsvoorstel bevat bepalingen om de uitvoering, het toezicht en de handhaving van het nDWU binnen de nationale rechtsorde te operationaliseren, voor zover nodig.[13]

Het wetsvoorstel vervangt en wijzigt bestaande bepalingen in de Algemene douanewet (Adw) en andere wetgeving voor zover deze niet langer aansluiten bij het nieuwe Europese kader. Bestaande bepalingen die verenigbaar zijn met het nDWU blijven gehandhaafd om continuïteit in de uitvoering te waarborgen. Het wetsvoorstel brengt naast aanpassingen in de Adw technische wijzigingen aan in de volgende wetten:
- Aanbestedingswet;
- Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR);
- Invorderingswet 1990 (IW 1990);
- Meetbrievenwet 1981;
- Opiumwet;
- Uitvoeringswet verdrag chemische wapens;
- Warenwet;
- Wet belastingen op milieugrondslag;
- Wet bemanning zeeschepen;
- Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden;
- Wet luchtvaart;
- Wet milieubeheer;
- Wet op de accijns;
- Wet op de omzetbelasting;
- Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken;
- Wet precursoren voor explosieven;
- Wet vervoer over zee; en
- Wet voorkoming verontreiniging van schepen.

De aanpassingen in de wetten zien voornamelijk op het vervangen van verwijzingen naar het DWU door de corresponderende artikelen in het nDWU, en door het vervangen van verwijzingen naar de Adw. Daarnaast zijn er twee meer inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd in de wetgeving die hieronder kort

[12] De gedelegeerde verordening en uitvoeringsverordening onder het nDWU worden op dit moment uitonderhandeld.
[13] Weliswaar is het nDWU een grote aanpassing ten opzichte van het DWU, inhoudelijk verandert er op een aantal terreinen niet veel.

CONCEPT

besproken worden.

3.1.1 Vervanging hoofdstuk 9 Adw over bestuursrechtelijke handhaving

Hoofdstuk 9 Adw bevat bepalingen rondom de bestuurlijke boeten voor overtredingen van de douanewetgeving volgend uit zowel het DWU als de Adw. Artikel 42 DWU schreef voor dat lidstaten maatregelen vast moesten stellen voor niet-naleven van de douanewetgeving. Daarbij schreef het DWU twee maatregelen voor: een geldboete of de aanpassing (intrekking, schorsing, wijziging) van een vergunning. Hiermee was de bestuursrechtelijke handhaving vrij summier geregeld in het DWU.

Het nDWU is in dat opzicht een duidelijke stap in de richting van Europese harmonisatie van bestuursrechtelijke handhaving. In Titel XIV van het nDWU, getiteld 'Overtredingen van de douanewetgeving en niet-strafrechtelijke sancties' zijn een zestal bepalingen over overtredingen opgenomen die tezamen een meer uitgekristalliseerd bestuursrechtelijk handhavingskader vergen. In artikel 273, eerste lid, nDWU wordt de verplichting op de lidstaten gelegd om de overtredingen uit artikel 274, eerste lid, nDWU en de maatregelen uit artikel 275, tweede lid, nDWU vast te leggen in de nationale wetgeving. Hiermee lijkt het douanerecht meer op bijvoorbeeld het handhavingskader dat in de Europese financiële regelgeving al een tiental jaren gangbaar is, met specifieke voorschriften over de schending van bepaalde wettelijke verplichtingen, de op te leggen maatregelen en de mee te wegen omstandigheden van het geval.[14] Niettemin is er nog steeds een verschil: artikel 273, tweede lid, nDWU laat expliciet de mogelijkheid open voor lidstaten om aanvullende overtredingen op te nemen naast de lijst in artikel 274, eerste lid, nDWU of om strengere maatregelen te treffen dan de lijst maatregelen in artikel 275, tweede lid, nDWU.

Het bestaande systeem in de Adw vertoont grote gelijkenissen met de wijze waarop bestuursrechtelijke handhaving in andere nationale fiscale wetgeving is opgezet.[15] Nu het nDWU een minimumkader voorschrijft van hoe bestuursrechtelijke handhaving van douanewetgeving eruit moet zien, wordt er gebroken met die gelijkenis met andere nationale fiscale wetgeving en is ervoor gekozen om hoofdstuk 9 opnieuw vast te stellen en op te zetten, waarbij de lijn van het nDWU wordt aangehouden. Dit betekent een wijziging ten opzichte van de voorheen gehanteerde systematiek. De reden hiervoor is zoals gezegd ten eerste een Europese verordening die nu, en meer dan voorheen, voorschrijft welke maatregelen minimaal opgelegd moeten worden bij een aantal gedragingen die een overtreding constitueren. Daarbij komt dat het nDWU ook een aantal omstandigheden van het geval schetst die moeten worden meegewogen in de beslissing om wel of niet een maatregel op te leggen en welke maatregel dat zal zijn. Ten tweede is voor deze nieuwe opzet gekozen met het oog op mogelijke verdere harmonisatie van bestuursrechtelijke handhaving in het nDWU. Op grond van artikel 275, vierde lid, nDWU wordt de Europese Commissie verplicht uiterlijk 21 september 2032 een onderzoek te hebben uitgevoerd naar het gelijke speelveld met betrekking tot opgelegde bestuurlijke boetes binnen de douane-unie. Op grond van eerder onderzoek van de Europese Commissie bleek al dat een gelijk speelveld binnen

[14] Ter illustratie, zie de artikelen 67 en 70 van Richtlijn 2013/36/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende toegang tot het bedrijf van kredietinstellingen en het prudentieel toezicht op kredietinstellingen, tot wijziging van Richtlijn 2002/87/EG en tot intrekking van de Richtlijnen 2006/48/EG en 2006/49/EG respectievelijk de artikelen 70 en 72 van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU met het handhavingskader voor banken respectievelijk beleggingsondernemingen.
[15] Te denken valt aan de AWR en IW 1990.

de douane-unie op het gebied van bestuurlijke boetes niet geheel vanzelfsprekend is.[16] De verwachting is dan ook dat op korte termijn, en uiterlijk 21 september 2032, nieuwe voorstellen op dit gebied verwacht kunnen worden om het bestuurlijke boeteregime uit het nDWU verder te harmoniseren. Door nu het systeem van de verordening te volgen bij de opzet van hoofdstuk 9 Adw is de verwachting dat invoeging van eventuele toekomstige wijzigingen op dit terrein eenvoudiger wordt.

[Input douane via uitvoeringstoets op aanpassing]

Hierbij moet opgemerkt worden dat er in de loop van de jaren en met verschillende wijzigingen van de Adw de balans tussen wat sanctioneerbaar is onder hoofdstuk 9 Adw met een bestuurlijke boete, en wat strafrechtelijk sanctioneerbaar is onder hoofdstuk 10 Adw, niet geheel consistent meer is. Met de aanpassing van hoofdstuk 9 Adw wordt die disbalans niet geheel weggenomen. Wel wordt deze verminderd. Het voornemen is om in een ander wetsvoorstel aanpassingen voor te stellen voor hoofdstuk 10 Adw om de twee wijzen van handhaving verder in balans te brengen. Door de korte tijdslijnen van de verordening en de wens om dit wetsvoorstel een lastenluwe en zuivere implementatie te laten zijn, zijn die aanpassingen niet hierin meegenomen, en is hoofdstuk 10 alleen technisch aangepast om te voldoen aan hetgeen het nDWU vraagt.[17]

3.1.2 Aanvulling 'aangifte' door 'gegevens verstrekken of beschikbaar stellen'.

Het begrip 'douaneaangifte' komt uiterlijk 1 maart 2034 te vervallen. Vanaf dat moment is er sprake van dat personen 'gegevens verstrekken of beschikbaar stellen' via de EU-douanedatahub. Tot die tijd zal er vaak nog sprake zijn van douaneaangifte volgens de wijze zoals voorgeschreven door het DWU. In de Adw wordt, gezien de overgang, gekozen om beide termen op te nemen. Op grond van de verordening zal bezien moeten worden welk overgangsrecht geldt. Zie verder paragraaf 9 voor het overgangsrecht.

3.2 Lidstaatopties

Een verordening werkt rechtstreeks door in de nationale rechtsorde van lidstaten en creëert hierdoor een gelijk speelveld. Om dat gelijke speelveld niet te verstoren, worden er over het algemeen weinig lidstaatopties opgenomen in Europese verordeningen. Niettemin bevat het nDWU enkele lidstaatopties. Per lidstaatoptie wordt aangegeven wat deze behelst en waarom er wel of geen gebruik van wordt gemaakt. Uitgangspunt hierbij is dat, zoals afgesproken in het regeerakkoord, Europese regelgeving zoveel mogelijk 1-op-1 wordt geïmplementeerd, zonder nationale bepalingen die de administratieve of juridische lasten vergroten.

3.2.1 Artikel 20, negende lid, nDWU: kosten van werkzaamheden
Artikel 20, negende lid, nDWU biedt lidstaten de mogelijkheid om bepaalde kosten van werkzaamheden die de douane maakt door te rekenen aan de eindgebruiker zoals de importeur of de douanevertegenwoordiger. Deze keuze was opgenomen in artikel 52 DWU en geïmplementeerd in artikel 1:19 Adw en lagere regelgeving.[18] Het artikel(lid) in het nDWU is inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichte van het DWU. Hierom blijft artikel 1:19 Adw de basis om bepaalde

[16] Verslag van de Commissie over de beoordeling van inbreuken op de douanewetgeving en douanesancties in de lidstaten douanewetboek van de Unie. COM(2023)5.
[17] Dit betreft dus voornamelijk aanpassingen in terminologie en verwijzingen naar artikelen uit het DWU die zijn vervangen door de corresponderende artikelen in het nDWU.
[18] Specifiek artikel 1:4 Adb en artikel 1:12 Adr.

kosten te kunnen door te berekenen, in lijn met het 'de veroorzaker betaalt'-beginsel.[19]

3.2.2 Artikel 23, tweede lid, nDWU: vertrouwelijke gegevens in EU-douanedatahub
Artikel 23 nDWU gaat over de vertrouwelijkheid van gegevens die in de EU-douanedatahub opgenomen worden. Lidstaten kunnen in overleg met de Europese Commissie aangeven dat sommige gegevens vertrouwelijk moeten blijven in het kader van de veiligheidsbelangen van een lidstaat. In overleg met het ministerie van Defensie wordt bezien op welke wijze hiervan gebruik kan worden gemaakt. Het vertrouwelijk behandelen van bepaalde gegevens gebeurt op ad hoc basis en vergt geen specifieke nationale uitwerking.

3.2.3 Artikel 148, eerste lid, nDWU: vrije zones
Op grond van artikel 148, eerste lid, nDWU kan een lidstaat een vrije zone aanwijzen. Een vrije zone is een plek waar met inachtneming van de douanewetgeving alle industriële, handels- of dienstverlenende activiteiten zijn toegestaan en niet-Unie goederen binnen het douanegebied van de Unie kunnen komen zonder dat er invoerrechten of andere heffingen geheven worden. In Nederland is er sinds de inwerkingtreding van het DWU geen vrije zone meer. Dit beleid wordt bestendigd. Er wordt geen gebruik gemaakt van deze lidstaatoptie.

3.2.4 Artikel 206, tweede lid, nDWU: verlengde navorderingstermijn
Op grond van artikel 182, tweede lid, nDWU kan de navorderingstermijn verlengd worden indien er sprake is van een strafrechtelijk handelen. De gebruikelijke termijn voor navordering van drie jaar kan dan verlengd worden naar een termijn van minstens vijf tot en met maximaal tien jaar. In de huidige wetgeving is die termijn op vijf jaar gesteld. Deze termijn blijft vijf jaar.

3.2.5 Artikel 213, zesde lid, nDWU: uitstel van betaling
Op grond van artikel 213, zesde lid, kan een lidstaat ervoor kiezen om, indien uitstel van betaling in weken of maanden wordt gegund, de periode voor uiterlijke betaling op de vrijdag van de vierde week vast te stellen en daarmee te voorzien in enige verruiming van het uitstel. Een grondslag om hiervoor te kiezen is reeds opgenomen in de Invorderingswet 1990 op grond van het DWU. Deze grondslag wordt behouden.

3.2.6 Artikel 274, tweede lid, nDWU: meer overtredingen sanctioneerbaar stellen
Op grond van artikel 274, tweede lid, nDWU kunnen lidstaten ervoor kiezen om, naast de in artikel 274, eerste lid, nDWU genoemde overtredingen ook nog ander handelen of niet-handelen aan te merken als overtreding. Omdat de reeks aan gedragingen voorgeschreven door artikel 274, eerste lid, nDWU zeer breed is, worden hieraan geen extra gedragingen toegevoegd.

3.2.7 Artikel 275, eerste lid, nDWU: meer omstandigheden van het geval
Artikel 275, eerste lid, nDWU beschrijft de omstandigheden van het geval die bij een beslissing over het opleggen van een bestuursrechtelijke maatregel meegenomen moeten worden. Dit betreft onder meer de aard, ernst, herhaling en duur van de overtreding, de gevolgen ervan en de mate waarin de overtreder meewerkt met het verhelpen van de overtreding. Op grond van artikel 275, eerste lid, onderdeel e, nDWU kunnen lidstaten nog meer specifieke verzachtende of verzwarende omstandigheden opnemen. Veel van deze omstandigheden liggen in het Nederlandse recht reeds vast in de

[19] Zie het rapport 'Maat houden' van 11 april 2014 van de Interdepartementale werkgroep Herziening Maat houden, opgenomen als bijlage bij Kamerstukken II 2013/14, 24 036, nr. 407.

CONCEPT

Algemene wet bestuursrecht (Awb). Er wordt geen gebruik van deze optie gebruik om wettelijk nog extra omstandigheden van het geval op te nemen.

3.2.8 Artikel 275, tweede lid, nDWU: aanvullende maatregelen
Op grond van artikel 275, tweede lid, nDWU kunnen aanvullende maatregelen opgenomen worden ter handhaving van overtredingen van het nDWU. Deze maatregelen moeten in de nationale wetgeving worden opgenomen. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

§ 4. Gevolgen (met uitzondering van financiële gevolgen)

Deze wet geeft uitvoering aan het nDWU. Het nDWU heeft een effect op de lidstaten, douanediensten en partijen die te maken hebben met douaneformaliteiten. Dat kan gaan om een veelvoud van type partijen, zoals importeurs, douanevertegenwoordigers, (logistieke) ketenpartners maar ook de eindgebruiker (al dan niet consument). De effectbeoordeling[20] bij het voorstel voor het nDWU[21] spreekt van een netto kostenbesparing van € 59 miljard over 15 jaar.[22] Van deze € 59 miljard betreft het € 22 miljard besparing bij de nationale douanediensten en € 27 miljard voor het bedrijfsleven.[23] Deze besparingen voor het bedrijfsleven komen voornamelijk door vereenvoudiging van de douaneprocedures en het gebruik van één portaal (de EU-douanedatahub) om alle douaneformaliteiten te verrichten en gegevens te verstrekken of beschikbaar te stellen. Initieel zullen er mogelijk wel eenmalige kosten gemaakt moeten worden voor de IT-aansluitingen en het op orde krijgen van de nieuwe datastromen.[24] Voor douaneautoriteiten zullen de kosten voor nieuwe IT, huidige IT en staff minder worden, doordat er veel procedures vereenvoudigd worden, en de EU-douanedatahub alle benodigde data bij elkaar brengt. Voor consumenten betekent het dat zij niet meer onverwachte extra kosten moeten betalen bij invoer, omdat de verantwoordelijke persoon altijd de importeur is (en nooit de eindconsument). Wel kan het zo zijn dat partijen in de keten kosten doorberekenen aan de consument.

De uitvoeringswet zelf brengt geen kosten met zich mee. De te wijzigen bepalingen zien op wetstechnische veranderingen naar aanleiding van het nDWU. Ook de bestuurlijke handhaving uit het nDWU is niet nieuw. Er konden reeds bestuurlijke boetes worden opgelegd en vergunningen ingetrokken. Nieuw is dat de te overtreden bepalingen anders geformuleerd zijn en dat er naast de boete en intrekking ook confiscatie of een waarschuwing opgelegd kan worden. De in paragraaf 3.2 gekozen lidstaatopties en nationale beleidsruimte brengen geen extra lasten met zich mee.

§ 5. Uitvoering, toezicht en handhaving

[20] Impact Assessment Report Accompanying the document Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the Union Customs Code and the European Union Customs Authority, and repealing Regulation (EU) No 952/2013 SWD(2023) 140.
[21] Voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie, tot oprichting van de douaneautoriteit van de Europese Unie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 952/2013 (COM(2013) 258 final.
[22] SWD(2023) 140, p. 66.
[23] Deze bedragen zijn de bespaarde kosten tussen uitvoering van het nDWU versus een nulscenario waarin geen nDWU tot stand komt.
[24] Kwantificatie van deze kosten is lastig, ook omdat een veelvoud van actoren betrokken is in douaneprocessen en niet elke actor zelf douaneformaliteiten uitvoert, maar deze soms laat uitvoeren door douanevertegenwoordigers. IT-gerelateerde aanpassingen zullen nodig zijn zodat alle bedrijven hun IT-systemen zo inrichten dat aansluiting wordt gezocht bij de EU-douanedatahub. Daarnaast wordt ook verwacht dat er eenmalige trainingskosten zijn om het personeel in staat te stellen de nieuwe IT en procedures te gebruiken. Zie ook SWD(2023 140, p. 207-208.

CONCEPT

De douane is verantwoordelijk voor de uitvoering, het toezicht en de handhaving van het nDWU en de Adw. De douane is gevraagd een uitvoeringstoets op deze uitvoeringswet uit te voeren.

PM UITVOERINGSTOETS DOUANE

§ 6. Financiële gevolgen

PM UITVOERINGSTOETS DOUANE

§ 7. Advies

PM ATR

§ 8. Consultatie

PM Consultatie

§ 9. Inwerkingtreding en overgangsrecht

9.1 Momenten van het van toepassing worden van het nDWU

Het nDWU treedt in werking één dag na publicatie, wat betekent dat 20 september 2026 ook de eerste bepalingen van toepassing zijn geworden op grond van artikel 287 nDWU.
Hieronder is chronologisch weergegeven wanneer de verschillende bepalingen uit het nDWU van toepassing worden.

Van toepassing bij inwerkingtreding (20 september 2026):
- artikel 5, onderdelen 15, 16, 44 en 78, nDWU (definitiebepalingen van achtereenvolgens 'afstandsverkopen', 'IOSS-regeling', 'zending' en 'artikel');
- artikel 20, derde en vijfde tot en met tiende lid, nDWU (bepalingen over de afhandelingsvergoeding van de Unie en kosten van werkzaamheden);
- de artikelen 35 tot en met 39, 41, tiende lid, en 51 nDWU (bepalingen over de EU-douanedatahub);
- artikel 85, tweede lid, nDWU (overgangsrecht douaneaangifte voor afstandsverkopen);
- artikel 175 nDWU (transactiewaarde van goederen gekocht op afstand);
- artikel 179, vierde lid, nDWU (douanewaardevaststelling bij afstandsverkopen);
- artikel 180 nDWU (douanewaarde voor export);
- artikelen 229 tot en met 231, 234 tot en met 244 en 255 tot en met 265 nDWU (bepalingen over het functioneren van de EU douaneautoriteit);
- artikel 268, negende lid, nDWU (de Europese Commissie kan bepaalde taken van EUCA uitvoeren tot twaalf maanden na inwerkingtreding nDWU);
- artikel 272, zevende lid, nDWU (notificatie aan de Europese Commissie over gesloten bilaterale verdragen);
- alle artikel(led)en van het nDWU waarin een grondslag is opgenomen voor de Europese Commissie om een gedelegeerde verordening of uitvoeringsverordening vast te stellen.

De artikelen die een dag na publicatie van toepassing zijn geworden vallen in drie categorieën uiteen. Allereerst betreft het de artikelen die gaan over het functioneren van EUCA en de EU-douanedatahub. Deze treden meteen in werking, zodat gewerkt kan worden aan de oprichting van EUCA en de technische voorzieningen voor de EU-douanedatahub. Ten tweede betreft het

CONCEPT

artikelen van procedurele aard gericht tot de Europese Commissie (voor het opstellen van de lagere regelgeving onder het nDWU) of de lidstaten (voor het melden aan de Europese Commissie welke bilaterale douaneverdragen er gesloten zijn). Ten derde betreft het bepalingen over de afstandsverkoop van goederen die ingevoerd worden. Deze bepalingen zijn direct van toepassing na publicatie omdat deze zien op de invoer van goederen voor afstandsverkopen en deze bepaling nu al toepassing hebben op dergelijke invoer.

Van toepassing na publicatie gedelegeerde handeling (1 november 2026):
- artikel 20, tweede lid, nDWU met betrekking tot de afhandelingsvergoeding van de Unie. Dit artikel wordt van toepassing 10 dagen na de inwerkingtreding van de op grond van artikel 20, tiende lid, vastgestelde gedelegeerde handeling.[25]

Van toepassing met ingang van 1 jaar na inwerkingtreding (20 september 2027)
De gehele verordening minus de bepalingen die hierboven of hieronder genoemd worden.

Van toepassing met ingang van 1 juli 2028:
- artikel 20, vierde lid (lagere afhandelingsvergoeding van de Unie bij gebruik van een douane-entrepot voor afstandsverkopen);
- artikel 41, met uitzondering van het tiende lid, en de artikelen 42 tot en et 45 (gegevensuitwisseling vanuit de EU-douanedatahub);
- artikelen 74 en 75 (plaatsing van goederen onder een douaneregeling en andere vormen van kennisgeving en beschikbaarheid van goederen);
- artikel 78 (vrijgave van de goederen door vertrouwde en gecontroleerde handelaren namens de douaneautoriteiten);
- artikel 109, derde lid, onderdeel b (in het vrije verkeer brengen van goederen bij afstandsverkoop bij gebruik IOSS-regeling);
- artikel 145 (douane-entrepot voor afstandsverkopen);
- artikel 183, tweede lid, onderdeel c (tijdstip ontstaan douaneschuld bij gebruik IOSS-regeling);
- artikel 191, tweede lid (berekenen bedrag aan rechten bij afstandsverkopen en gebruik IOSS-regeling);
- artikel 205, vijfde en zesde lid en artikel 208, tweede lid (mededeling van de douaneschuld bij vertrouwde en gecontroleerde handelaren en importeurs voor afstandsverkopen);
- artikel 223, eerste lid, onderdeel m (tenietgaan van de douaneschuld bij goederen bij afstandsverkoop);

De artikelen die van toepassing worden op 1 juli 2028 betreffen allen artikelen over de afstandsverkoop van goederen. Hierbij is de ingangsdatum 1 juli 2028 omdat vanaf dat moment importeurs voor afstandsverkopen en gebruikers van de IOSS-regeling verplicht de EU-douanedatahub moeten gebruiken om gegevens te verstrekken of beschikbaar te stellen.

9.2 Overgangsrecht

Het nDWU voorziet zelf in overgangsrecht nu verschillende bepalingen uit het nDWU op verschillende momenten van toepassing worden voor verschillende type personen. In artikel 285 nDWU zijn verschillende momenten opgenomen waar duidelijk wordt gemaakt welke type personen op welk moment moeten voldoen aan het verstrekken of beschikbaar stellen van gegevens. Schematisch weergegeven ziet dat er als volgt uit:

[25] Gedelegeerde Verordening (EU) 2026/2152 van de Commissie van 21 september tot aanvulling van Verordening (EU) 2026/2108 van het Europees Parlement en de Raad door de afhandelingsvergoeding van de Unie vast te stellen.

CONCEPT

Art. 285 nDWU	**Verplichting voor personen:**	
Datum	*(Douane)Aangifte doen*	*Gegevens verstrekken via EU-douanedatahub*
1 september 2026 t/m 30 juni 2028	Alle personen	-
1 juli 2028 t/m 20 februari 2031	Iedereen minus de volgende partijen bij het plaatsen van goederen onder de regeling douane-entrepot in een douane-entrepot voor afstandsverkopen of onder de regeling voor het in het vrije verkeer brengen: - Importeurs voor afstandsverkoop - Personen die de IOSS-regeling gebruiken	Bij het plaatsen van goederen onder de regeling douane-entrepot in een douane-entrepot voor afstandsverkopen of onder de regeling voor het in het vrije verkeer brengen: - Importeurs voor afstandsverkoop - Personen die de IOSS-regeling gebruiken
1 maart 2031 t/m 28 februari 2034	*Keuze voor:* - Importeurs - Exporteurs - Houders van de regeling douanevervoer	*Keuze voor:* - Importeurs - Exporteurs - Houders van de regeling douanevervoer *Verplichting voor:* Bij het plaatsen van goederen onder de regeling douane-entrepot in een douane-entrepot voor afstandsverkopen of onder de regeling voor het in het vrije verkeer brengen: - Importeurs voor afstandsverkoop - Personen die de IOSS-regeling gebruiken
Vanaf 1 maart 2034	-	Alle personen

Tabel 1: Overgangsrecht voor wanneer een persoon gegevens moet verstrekken of beschikbaar stellen.

Vanaf 1 maart 2034 is het niet meer mogelijk om een douaneaangifte te doen, omdat dit in alle gevallen vervangen zal zijn door het verstrekken of beschikbaar stellen van gegevens. Tot dat moment zullen de bekende vormen van aangifte of het maken van bepaalde meldingen blijven bestaan naast de nieuwe manier van gegevens verstrekken of beschikbaar maken en het indienen van informatie. Ook in de verordening is deze dualiteit terug te zien in de verschillende artikelen. De verordening voorziet zelf namelijk in een overgangsregime, door verschillende procedures, voorschriften en vereisten zoals die gelden onder het DWU, ook na intrekking van het DWU op 21 september 2027, te laten gelden bij het doen van bijvoorbeeld de aangifte of bepaalde kennisgevingen. Hiervoor zijn in de verschillende artikelen van het nDWU bepalingen met overgangsrecht opgenomen. Gecombineerd met het overgangsrecht in de artikelen 284 en 285 nDWU zorgt dit voor een sluitend

CONCEPT

netwerk van overgangsrecht. Hieronder wordt schematisch weergegeven welke bepalingen dat zijn, de inhoud daarvan, en gedurende welke periode deze verplichting actief is.

Artikel	Inhoud	Tot en met
Geldend vanaf 20 september 2026 tot en met 30 juni 2028		
85, tweede lid	Douaneaangifte voor in het vrije verkeer brengen van goederen die bij afstandsverkopen zijn verkocht, wordt ingediend door een aantal personen (art. 85, tweede lid): • Gebruikmaker van de IOSS-regeling titel XII, hoofdstuk 6, afdeling 4, BTW-richtlijn 2006/112/EG; • Gebruikmaker bijzondere regeling titel XII, hoofdstuk 7, BTW-richtlijn 2006/112/EG; • Indirecte vertegenwoordiger van de importeur; • Ieder ander die de informatie kan verstrekken.	30-06-2028
Geldend vanaf 21 september 2027 tot en met 30 juni 2028		
285, eerste lid	Douaneaangifte wordt gedaan voor alle goederen die onder een douaneregeling zullen worden geplaatst.	30-06-2028
Geldend vanaf 21 september 2027 tot en met 28 februari 2031		
83, tweede lid	Regelmatig gebruik van vereenvoudigde aangiften toestaan.	28-02-2031
91, eerste lid	Douaneaangifte kunnen ingediend worden voor goederen die bij een ander douanekantoor zijn aangebracht (gecentraliseerde vrijmaking).	28-02-2031
92, eerste lid	Vereenvoudigde aangifte in te dienen in de vorm van inschrijving in de registers van de aangever.	28-02-2031
285, derde lid	Tot en met 28 februari 2031 dienen andere importeurs dan importeurs voor afstandsverkopen of personen die de IOSS-regeling gebruiken, exporteurs en houders van de regeling douanevervoer, om goederen onder een douaneregeling te plaatsen, een douaneaangifte voor die regeling in.	28-02-2031
Geldend vanaf 21 september 2027 tot en met 28 februari 2034		
76, tweede lid	Bij douaneaangifte moeten de bewijsstukken in het bezit zijn van de aangever en beschikbaar zijn voor douane.	28-02-2034
82, eerste lid	Douaneaangiften alle gegevens bevatten die nodig zijn voor het doen van aangifte voor een regeling, en ook alle bewijsstukken uit art. 76 nDWU.	28-02-2034
83, eerste lid	Goederen kunnen onder een douaneregeling geplaatst worden o.b.v. vereenvoudigde aangifte.	28-02-2034
85, eerste lid	Douaneaangifte kan worden ingediend door eenieder die in staat is alle informatie te verstrekken en de goederen kan aanbrengen.	28-02-2034
97, dertiende lid	Voldaan kan worden aan artikel 97 en 98 tot en met 103 nDWU m.b.t. voorafgaande vrachtinformatie, kennisgeving van aankomst van goederen, vervoer en fysieke aanbrenging volgens de regels en vereisten o.g.v. het DWU.	28-02-2034
101, dertiende lid	Kennisgeving van aankomst en fysiek aanbrengen van goederen volgens regels en vereisten o.g.v. het DWU.	28-02-2034
104, achtste lid	Aangifte tot tijdelijke opslag wordt ingediend volgens voorschriften en vereisten o.g.v. het DWU.	28-02-2034
116, vijfde lid	Gegevens over wederuitvoer kunnen worden verstrekt in een aangifte tot wederuitvoer of kennisgeving van wederuitvoer.	28-02-2034
116,	De artikelen 81 tot en met 93 nDWU zijn van toepassing	28-02-2034

CONCEPT

zesde lid	op de aangifte tot wederuitvoer en kennisgeving van wederuitvoer uit 116, vijfde lid, nDWU.	
117, veertiende lid	Formaliteiten bij uitgang van goederen kunnen worden verricht volgens de regels en vereisten o.g.v. het DWU.	28-02-2034
183, vijfde	Indien er een douaneaangifte wordt ingediend, is de aangever schuldenaar. In geval van indirecte vertegenwoordiging is de persoon voor wiens of wier rekening de douanevertegenwoordiger optreedt, eveneens schuldenaar.	28-02-2034
187, tweede lid, onderdeel b	Douaneschuld bij uitvoer ontstaat bij: a) de vrijgave van de goederen, indien artikel 205, lid 5, van toepassing is; b) de aanvaarding van de douaneaangifte, indien van toepassing, tot en met 28 februari 2034.	28-02-2034
204, tweede lid	Vaststelling bedrag aan rechten kan aanvaard worden bij douaneaangifte.	28-02-2034
205, zevende lid	Mededeling van de douaneschuld kan volgen aan het eind van de vastgestelde periode.	28-02-2034
Geldend vanaf 1 juli 2028 tot en met 28 februari 2034		
183, tweede lid, onderdeel b	Douaneschuld bij invoer ontstaat bij: a) de vrijgave van de goederen, indien artikel 205, lid 5, van toepassing is; b) de aanvaarding van de douaneaangifte, indien van toepassing, tot en met 28 februari 2034; c) de aanvaarding van de betaling door de persoon die ervoor heeft gekozen gebruik te maken van de IOSS-regeling.	28-02-2034
284, tweede lid	Verwijzingen naar douaneaangifte geacht wordt ook het verstrekken van gegevens te omvatten en omvat de verwijzing naar aangever ook vervoerder/importeur/exporteur/houder regeling douanevervoer.	28-02-2034
285, tweede lid	Importeurs voor afstandsverkopen en personen die de IOSS-regeling gebruiken gegevens verstrekken via de EUCDH ipv aangifte doen.	28-02-2034
Geldend vanaf 1 maart 2031 tot en met 28 februari 2034		
285, vierde lid	Importeurs, niet zijnde importeurs voor afstandsverkopen en personen die de IOSS-regeling gebruiken, kunnen gegevens verstrekken of beschikbaar stellen via de EU-douanedatahub in plaats van douaneaangifte doen.	28-02-2034
Geldend vanaf 1 maart 2034		
93	De in de artikelen 83, 91 en 92 nDWU bedoelde vergunningen voor vereenvoudigde aangiften, gecentraliseerde vrijmaking en inschrijving in de registers van de aangever vervallen.	-
285, vijfde lid	Importeurs, exporteurs en houders van de regeling douanevervoer, met het oog op de plaatsing van goederen onder een douaneregeling, verstrekken de voor de desbetreffende regeling passende informatie via de EU-douanedatahub, of stellen zij deze informatie via de EU-douanedatahub beschikbaar overeenkomstig artikel 74 nDWU.	-

Tabel 2: Overgangsrecht in verschillende bepalingen van het nDWU.

In de Adw en de andere wetgeving waar wordt gesproken over de

CONCEPT

douaneaangifte is ervoor gekozen om de dualiteit tot uitdrukking te brengen, door zowel de tekst ‘douaneaangifte’ als ‘verstrekken of beschikbaar stellen van gegevens’ op te nemen. Op grond van het hiervoor opgenomen overgangsrecht in het nDWU zal een persoon moeten bezien of in zijn situatie sprake is van het overgangsrecht zoals hier eerder weergegeven in de tabellen en dan moeten bekijken op welke wijze voldaan moet worden aan de bepalingen uit de Adw. Uiteindelijk zal na februari 2034 de Adw en andere wetgeving aangepast moeten worden om de term ‘douaneaangifte’ te laten vervallen.

CONCEPT

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I (Algemene douanewet)

Artikel I, onderdeel A (afdeling 1.1 van de Algemene douanewet)

De voorgestelde wijziging past het opschrift van afdeling 1.1 van de Adw aan. Dit opschrift luidt nu "Toepassingsgebied en basisdefinities". De term 'basisdefinities' wordt niet gebruikt in de Adw. Wel is 'definities' de titel van artikel 5 nDWU waarin alle definities die worden gebruikt in het nDWU zijn opgenomen. Door de wijziging van artikel 1:3 Adw in Artikel I, onderdeel D, wordt voorgesteld om ook die term 'definities' te gebruiken in de Adw gebruikt. Ter aansluiting op het gebruik van het nDWU en artikel 1:3 Adw, wordt voor het opschrift voor de term 'definities' gekozen.

Artikel I, onderdeel B (artikel 1:1 van de Algemene douanewet)

Artikel 1:1 Adw bevat het toepassingsbereik van die wet. Er wordt voorgesteld om het eerste lid van dat artikel op twee punten te wijzigen. Artikel 1:1, eerste lid, onderdeel a, is gewijzigd door de OFM 2027 ter uitvoering van het nDWU. Het DWU uit 2013 en het nDWU (uit 2026) zijn voor een periode van een jaar naast elkaar van toepassing, waardoor de Adw ter uitvoering van beide wetboeken geldt. In september 2027 wordt het DWU ingetrokken door het nDWU en is het nDWU het enige douanewetboek dat van toepassing is. Vanaf dat moment zal alleen nog worden gesproken van het Douanewetboek van de Unie, en is de verwijzing naar het nieuwe Douanewetboek van de Unie niet meer relevant. Daarom wordt voorgesteld om de passage "en het nieuwe Douanewetboek van de Unie" te laten vervallen. Ook wordt voorgesteld het meervoud "die wetboeken" om te zetten in het enkelvoudige "dat wetboek".

In artikel 1:1, eerste lid, onderdeel b, is opgenomen dat de Adw dient ter uitvoering van "Uniewetgeving op andere gebieden als bedoeld in het Douanewetboek van de Unie". Hier wordt voorgesteld de zinsnede "artikel 5, onderdeel 3" in te voegen ter specifieke verwijzing naar het nDWU. Hiermee verwijst artikel 1:1, eerste lid, onderdeel b, naar de definitie in het nDWU van "andere door de douaneautoriteiten toegepaste wetgeving" zijnde "andere wetgeving dan de douanewetgeving die van toepassing is op goederen die het douanegebied van de Unie binnenkomen, verlaten of door het douanegebied van de Unie worden vervoerd, of op goederen die in de Unie in de handel zullen worden gebracht, bij de uitvoering waarvan de douaneautoriteiten betrokken zijn". Dit betreft een breed scala aan andere niet-fiscale wetgeving[26] op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu, de zogenoemde VGEM-wetgeving. De douane houdt al toezicht op dit type wetgeving, waardoor deze toevoeging geen inhoudelijke wijziging tot stand brengt.

Artikel I, onderdeel C (artikel 1:1a van de Algemene douanewet)

Het voorgestelde artikel 1:1a Adw wordt ingevoegd in de Adw naar voorbeeld van artikel 13 van de Wet strategische diensten. Het bevat de mogelijkheid om, indien Europese regelgeving op zeer korte termijn aanpassing van de Adw vergt, dit tijdelijk te doen bij algemene maatregel van bestuur. Te denken valt aan bijvoorbeeld het wijzigen van definities omdat er een verordening wordt vervangen door een nieuwe verordening. Nadat de algemene maatregel van bestuur is vastgesteld, zal zo spoedig mogelijk een wetsvoorstel bij de Staten-Generaal worden ingediend. De algemene maatregel van bestuur wordt dan

[26] De douane voert uiteraard ook bijvoorbeeld de Wet op de accijns, de Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken en de Wet op de omzetbelasting 1968 uit.

CONCEPT

ingetrokken op het moment dat het hiervoor genoemde wetsvoorstel tot wet is verworden en in werking treedt. Hiermee wordt geborgd dat Europese regelgeving tijdig kan worden geïmplementeerd. Uiteraard moet het hier gaan om kleine technische aanpassingen. Zaken zoals bijvoorbeeld de handhaving van een nieuwe/gewijzigde verordening zullen vanwege hun karakter eerder via een normaal wetgevingstraject aangepast moeten worden. In het kader van het nDWU zou dit artikel gebruikt kunnen worden om de definities van de gedelegeerde verordening en uitvoeringsverordening onder het nDWU snel op te kunnen nemen. Deze lagere verordeningen worden mogelijk op een later moment gepubliceerd dan dat dit wetsvoorstel wordt behandeld. Voor de uitvoering van de douanewetgeving zijn deze verordeningen cruciaal, waardoor opname van de nieuwe definities in de Adw zeer gewenst is.

Artikel I, onderdeel D (artikel 1:3 van de Algemene douanewet)

Artikel 1:3 Adw bevat de definities die gebruikt worden in de Adw ter aanvulling van de definities in artikel 5 nDWU. Er wordt voorgesteld om het eerste lid opnieuw vast te stellen. Daarbij worden ten opzichte van het huidige artikel 1:3 Adw een aantal wijzigingen voorgesteld.

Allereerst betreft dat de aanhef van artikel 1:3 Adw. Het gaat dan om het verwijderen van de verwijzing naar het "nieuwe Douanewetboek van de Unie" omdat vanaf 21 september 2027 er slechts sprake is van één Douanewetboek (zijnde het nDWU). Ook is de zinsnede "en de daarop berustende bepalingen" toegevoegd om duidelijk te maken dat de definities zoals opgenomen in artikel 1:3 Adw ook gelden voor lagere regelgeving die krachtens de Adw is opgesteld. Ook wordt voorgesteld om niet langer te spreken van 'begripsbepalingen' maar van 'definities' omdat laatstgenoemde term ook wordt gebruikt in het nDWU.

Verder wordt voorgesteld de definities in artikel 1:3, eerste lid, Adw opnieuw vast te stellen, waarbij niet langer letters worden gebruikt maar de definities in alfabetische volgorde worden vermeld. Een aantal definities zijn daarin nieuw en worden hierna besproken. Voor zover een definitie niet genoemd wordt, is er geen aanpassing van de definitie doorgevoerd. Doordat er geen sprake meer zal zijn van onderdelen in artikel 1:3 Adw zullen een aantal wetten gewijzigd moeten worden omdat deze verwijzen naar het onderdeel c betreffende de definitie van inspecteur of ontvanger.

De eerste wijziging betreft de definities voor het Douanewetboek van de Unie. Door de OFM 2027 was de definitie van het DWU uit 2026 reeds opgenomen in artikel 1:3, eerste lid, Adw. Nu het nDWU van toepassing is geworden en daarmee het DWU is komen te vervallen, is er enkel nog één Douanewetboek van de Unie, en is het gebruik van definities voor zowel het DWU als nDWU niet meer nodig.

Ten tweede zijn de gedelegeerde verordening en uitvoeringsverordening Douanewetboek van de Unie vastgesteld en zijn de titels van deze verordeningen aangepast.

Ten derde is de definitie van "verzoeker" verwijderd. Deze definitie was nodig omdat het Communautair Douane Wetboek (de voorloper van het DWU) sprak over 'verzoeker'. Deze term was gelijk aan de 'aanvrager' zoals gebruikt uit de Awb. Sinds het DWU wordt de term 'verzoeker' niet meer gebruikt in de Europese wetgeving. In de Adw kwam deze term bovendien nog maar twee keer voor (in artikel 1:18, vijfde lid, en 10:15, zesde lid, Adw). Voor beide gevallen van verzoeker wordt voorgesteld dit te vervangen door "aanvrager". Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

CONCEPT

Ten vierde is Verordening 1186/2009 toegevoegd als definitie.[27] Deze verordening, bekend als de Vrijstellingsverordening, wordt een aantal maal aangehaald in de Adw en de lagere regelgeving, en is daarom als definitie in artikel 1:3 Adw opgenomen.

Ten vijfde is de definitie van Verordening 952/2013 toegevoegd als definitie. Dit betreft het DWU. Vanwege de overgangssituatie waarin het nDWU bestaat maar de douaneformaliteiten voor aangifte tot en met februari 2034 vervuld kunnen worden via de wijze zoals voorgeschreven in het DWU, wordt deze definitie ingevoerd om de situatie DWU – nDWU te verduidelijken.

De wijzigingen in het tweede en derde lid van artikel 1:3 Adw vloeien voort uit de voorgestelde wijziging van het eerste lid van dat artikel, nu de geletterde onderdelen in de nieuwe opzet komen te vervallen. Hierom wordt in het tweede lid de verwijzing naar "onder c" verwijderd en in het derde lid de verwijzing naar "onderdeel c". Tevens is in het tweede en derde lid verduidelijkt dat er wordt terugverwezen naar de regeling van Onze Minister van Financiën. Dit is gedaan om verwarring te voorkomen met de regeling bedoeld in de definitie van Verordening (EU) 1186/2009.

In het zevende lid vervalt de verwijzing naar het nieuwe Douanewetboek van de Unie nu er nog maar één Douanewetboek van de Unie actief zal zijn vanaf 21 september 2027 als de datum waarop het nDWU het DWU intrekt en deze intrekking van toepassing wordt.

Artikel I, onderdelen E, M, R, Z, CC, DD en LL, Artikel II, Artikel IV, onderdelen B, en E, Artikel VI, Artikel VII, Artikel VIII, onderdelen A en C, Artikel IX, Artikel XIII, onderdeel A, Artikel XIV, Artikel XV, onderdelen A, C, D, E en H, en artikel XVI (artikelen 1:5, 1:23c, 1:31, 7:4a, 7:8, 8:1 en 10:8 van de Algemene douanewet, artikel 3.76 van de Aanbestedingswet, artikelen 9 en 11 van de Invorderingswet 1990, artikel 1 van de Opiumwet, artikel 1 van de Uitvoeringswet verdrag chemische wapens, artikel 1 en 32k van de Warenwet, artikel 32 en 41 van de Wet belastingen op milieugrondslag, artikel 16c.1 van de Wet milieubeheer, artikelen 1a, 2, 2a, 2b, 51, 62, 80, 91, 93, 97 en 98 van de Wet op de accijns, artikelen 18, 22, 22a, 24, 28v en Tabel II van de Wet op de omzetbelasting 1968 en artikelen 2 en 26 van de Wet op de verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken)

Het nDWU [, de Gedelegeerde Verordening Douanewetboek van de Unie en de Uitvoeringsverordening Douanewetboek van de Unie zijn] is van toepassing met ingang van 20 september 2027. Op die dag wordt ook het DWU ingetrokken. De Nederlandse wetgeving bevat verwijzingen naar (bepalingen van) het DWU [en [de gelegeerde verordening en uitvoeringsverordening onder het DWU]. De genoemde onderdelen beogen de benodigde aanpassingen door te voeren om zo de wetgeving op het punt van verwijzingen in overeenstemming te brengen met het nDWU. Het betreft hier enkel technische aanpassingen van de artikelen waarnaar verwezen wordt of aanpassing van de definitie van het Douanewetboek van de Unie door te verwijzen naar het nDWU in plaats van naar het DWU. Er zijn geen inhoudelijke wijzigingen beoogd.

Artikel I, onderdeel F (artikel 1:6 van de Algemene douanewet)

Artikel 1:6 Adw bevat een aantal uitzonderingen op de Awb, omdat het nDWU zelf voorziet in een aantal procedurele bepalingen die niet (geheel) overeenkomen met de Awb. Omdat het nDWU een Europese verordening

[27] Verordening (EG) nr. 1186/2009 van de Raad van 16 november 2009 betreffende de instelling van een communautaire regeling inzake douanevrijstellingen.

CONCEPT

betreft is het nodig de voorrang van het Europese recht te garanderen en zodoende de nationale bepalingen van de Awb niet van toepassing te verklaren. In artikel 1:6, tweede lid, worden daarom twee aanpassingen voorgesteld. Dit tweede lid ziet op het niet van toepassing verklaren van specifieke Awb-bepalingen over het elektronisch verkeer met bestuursorganen. Omdat het nDWU voorschrijft dat vrijwel elk contact tussen marktdeelnemer en douane plaatsvindt via de EU-douanedatahub, worden in onderdeel a twee aanpassingen gemaakt. Allereerst wordt de verwijzing naar het Douanewetboek van de Unie vervangen door een verwijzing naar Verordening 952/2013 zoals gedefinieerd in artikel 1:3, eerste lid, Adw. Verder wordt een zinsnede toegevoegd met betrekking tot het verstrekken of beschikbaar stellen van gegevens via de EU-douanedatahub. Omdat deze twee situaties naast elkaar blijven bestaan tot maart 2034, zijn beide mogelijkheden opgenomen. Zie voor het overgangsrecht paragraaf 9 van het algemeen deel.

In onderdeel b wordt nu verwezen naar artikel 7, onderdeel b, DWU. Deze verwijzing wordt vervangen door een verwijzing naar "artikel 74, achtste lid, en artikel 81, vijfde lid" nDWU. Dit zijn beide artikelen op grond waarvan de Europese Commissie andere wijzen van aanleveren van gegevens kan vaststellen dan gebruikelijk via de EU-douanedatahub.

Artikel I, onderdeel G (artikel 1:7 van de Algemene douanewet)

Artikel 1:7 Adw schrijft voor dat waar een persoon woont of gevestigd is, beoordeeld wordt naar de omstandigheden. Deze open norm was nodig omdat de oude douanewetgeving alleen de term 'persoon' definieerde. In het nDWU zijn echter meerdere bepalingen opgenomen over waar een persoon gevestigd is en hoe dat wordt beoordeeld.[28] Daarmee is een sluitend kader gegeven voor de woonplaats/vestiging van een persoon, en is artikel 1:7 Adw niet meer relevant en kan dit artikel vervallen.

Artikel I, onderdeel H (artikel 1:10 van de Algemene douanewet)

Artikel 1:10, eerste lid, Adw bevat de vereisten waaraan een douanevertegenwoordiger moet voldoen indien de vertegenwoordiger verschillende soorten aangiften doet. Ter uitvoering van artikel 18, derde lid, DWU is opgenomen dat een douanevertegenwoordiger moet voldoen aan artikel 39, onderdelen a tot en met d, DWU, omdat in dat geval een douanevertegenwoordiger ook zijn werkzaamheden mag verrichten in een andere lidstaat. Met de komst van het nDWU is een dergelijke bepaling niet meer opgenomen voor douanevertegenwoordigers. Dit komt mede doordat op grond van het nieuwe artikel 33 nDWU de douanevertegenwoordiger al aan de vereisten moet voldoen die gelden voor de persoon die wordt vertegenwoordigd (zijnde een importeur of exporteur). Bovendien geldt op grond van artikel 33, zevende lid, nDWU dat alleen een douanevertegenwoordiger met de status van geautoriseerde marktdeelnemer of vertrouwde en gecontroleerde handelaar zijn werkzaamheden mag verrichten in een andere lidstaat dan waar de vertegenwoordiger gevestigd is. De vereisten waaraan de douanevertegenwoordiger moet voldoen, vloeien hierdoor rechtstreeks voort uit het nDWU zelf om die reden kan en de nationale bepaling in artikel 1:10, eerste lid, Adw komen te vervallen.

Er is geen lagere regelgeving vastgesteld op grond van de delegatiegrondslag in het bestaande artikel 1:10, tweede lid, Adw, en het nDWU laat ook geen ruimte voor nadere invulling. Hierom kan deze grondslag vervallen, waardoor heel artikel 1:10 kan komen te vervallen.

[28] Zie artikel 5, onderdelen 7 tot en met 9, nDWU.

CONCEPT

Artikel I, onderdeel I (artikel 1:11 van de Algemene douanewet)

Vanwege het vervallen van artikel 1:10 Adw wordt de verwijzing naar artikel 1:10 Adw vervangen door een verwijzing naar het artikel over de douanevertegenwoordiger in het nDWU. Daarnaast wordt toegevoegd dat op de factuur ook vergoedingen afzonderlijk worden omschreven. Hiermee wordt de douanevertegenwoordiger verplicht om de op grond van artikel 1:19a Adw jo. artikel 20, tweede lid, nDWU in rekening gebrachte afhandelingsvergoeding afzonderlijk te melden op de factuur.

Artikel I, onderdeel J (artikel 1:12 van de Algemene douanewet)

Vanwege het vervallen van artikel 1:10 Adw wordt de verwijzing naar artikel 1:10 Adw vervangen door een verwijzing naar artikel 1:11 Adw. Tevens wordt hier ook de afhandelingsvergoeding uit artikel 1:19a Adw opgenomen indien de douanevertegenwoordiger deze betaald heeft.

Artikel I, onderdeel K (artikel 1:18 van de Algemene douanewet)

Artikel 1:18 bevat een aantal uitzonderingen op bepalingen van de Awb omdat het DWU reeds voorziet in procedurele bepalingen. Dit geldt eveneens voor het nDWU. Er wordt een aantal wijzigingen aan dit artikel voorgesteld teneinde te verzekeren dat het procedurele recht uit het nDWU voorrang heeft boven de nationale procedures van de Awb.

In het nDWU is de term beschikking uit het DWU vervangen door de term douanebeschikking. Daarom wordt in het eerste lid de beschikking omgezet in "douanebeschikking" als bedoeld in artikel 5, onderdeel 10, nDWU.

In het derde lid wordt naast het doen van aangifte toegevoegd dat er ook gegevens verstrekt of beschikbaar gesteld kunnen worden.

In het vijfde lid wordt de term beschikkingen vervangen door douanebeschikkingen en wordt de definitie 'verzoeker' vervangen door 'aanvrager' zoals eerder toegelicht bij de voorgestelde wijziging van artikel 1:3 Adw (artikel I, onderdeel D).

In het zesde lid is de verwijzing naar artikel 22 DWU vervangen door artikel 8 nDWU. Beide artikelen gaan over de (douane)beschikking.

In het negende lid wordt de verwijzing naar artikel 6, tweede lid, DWU vervangen door een verwijzing naar de EU-douanedatahub genoemd in artikel 35 nDWU.

Artikel I, onderdeel L (artikel 1:19a van de Algemene douanewet)

Artikel 1:19a Adw is ingevoegd met de OFM 2027 en bevat een grondslag om, indien het nDWU daar om vraagt, vergoedingen in rekening te brengen bij de diensten om goederen bij afstandsverkopen in het vrije verkeer te brengen. Deze grondslag is nodig zodat de douane deze afhandelingsvergoeding in rekening kan brengen op dezelfde wijze als dat gebeurt voor de douaneschuld en gebruik te maken van de IW 1990.[29] Omdat de definitie van het nDWU wordt aangepast in artikel 1:3, wordt hier "nieuwe" verwijderd.

Artikel I, onderdeel N (artikel 1:23d van de Algemene douanewet)

[29] Zie voor meer toelichting Kamerstukken II 2026/27, 37023, nr. 3, p. 65-68.

CONCEPT

Artikel 1:23d Adw bevat bepalingen over het cameratoezicht dat de douane kan gebruiken bij haar werkzaamheden. Hier worden in het eerste lid twee bepalingen uit het DWU vervangen door de corresponderende bepalingen in het nDWU. In het tweede lid wordt naast douaneaangifte of vergunning toegevoegd dat dit ook ziet op de verstrekte of beschikbaar gestelde gegevens.

Artikel I, onderdeel O (artikel 1:24 van de algemene douanewet)

Artikel 1:24 Adw bevat de bevoegdheid voor de inspecteur om over te gaan tot het onderzoeken van goederen en het eventueel nemen van monsters voor analyse of een grondige controle wanneer er geen (aanvaarding van een) douaneaangifte heeft plaatsgevonden. Deze bepaling was nodig omdat voorheen het DWU de toepassing van dergelijke bevoegdheden alleen mogelijk maakte ter verificatie van een aanvaarde douaneaangifte maar niet in een situatie waarin er geen aangifte gedaan werd. Met de komst van het nDWU is het mogelijk voor de douane om grond van artikel 63 nDWU op elk moment douanecontroles, waaronder het analyseren van goederen en het nemen van monsters, uit te voeren of laten uitvoeren. Daarom wordt voorgesteld om het eerste en tweede lid te laten vervallen, evenals het vijfde lid nu dit niet meer relevant is.

Verder wordt voorgesteld om in het nieuwe eerste lid (voorheen derde lid), 'het onderzoek' te vervangen door "het douanetoezicht en douanecontrole. Deze twee termen zijn gedefinieerd in artikel 5, onderdelen 26 en 27, nDWU. Douanetoezicht is het brede begrip van het toezicht door de douane op de goederenstroom. De douanecontrole is de specifieke handeling ter controle van de goederen, en kan onder meer het onderzoek aan de goederen als bedoeld in artikel 63 nDWU omvatten.

Artikel I, onderdeel P (artikel 1:25 van de Algemene douanewet)

Artikel 1:25 Adw bevat de mogelijkheid voor de inspecteur om het onderzoek van goederen of de controle achteraf te laten plaatsvinden door middel van een gedeeltelijk onderzoek. In dit artikel wordt voorgesteld om in het eerste en derde lid naast de term "aangiften", ook de term "verstrekte of beschikbaar gestelde gegevens". Daarnaast wordt in het vierde lid het artikel gewijzigd nu de controle van goederen zich in artikel 65 nDWU bevindt, en wordt de term "aangever" vervangen door "importeur, exporteur, vervoerder of houder van de regeling douanevervoer, naar gelang het geval". Deze opsomming van personen volgt uit artikel 65, derde lid, nDWU.

Artikel I, onderdeel Q (artikel 1:26 van de Algemene douanewet)

In artikel 1:26 Adw met betrekking tot de bevoegdheid van de inspecteur om bepaalde typen gebouwen te controleren, worden verwijzingen naar twee verordeningen betreffende veterinaire en fytosanitaire controles die niet meer van kracht zijn vervangen door de van kracht zijnde verordeningen op die terreinen.

Artikel I, onderdelen S, II en JJ (artikelen 1:35, 10:3 en 10:5 van de Algemene douanewet)

In de artikelen 1:35, 10:3 en 10:5 Adw wordt na de termen "aangifte", "een aangifte" en "de aangifte" de term "de verstrekte of beschikbaar gestelde

CONCEPT

gegevens" toegevoegd.[30]

Artikel I, onderdeel T (artikel 1:37a van de Algemene douanewet)

Artikel 1:37a, vierde lid, Adw ziet op de uitwisseling van informatie met andere douanediensten en de Europese Commissie. Hoewel het nDWU, in de artikelen 23, eerste lid, 60, eerste lid, en 266, eerste lid, nDWU een uniform kader schetst waarbinnen de douaneautoriteiten van de lidstaten, de EU-douaneautoriteit en de Europese Commissie informatie met elkaar uitwisselen via de EU-douanedatahub, zal deze hub pas na verloop van tijd actief zijn. Tot die tijd moet de douane in staat zijn om gegevens met andere douaneautoriteiten, de EU-douaneautoriteit of de Europese Commissie uit te wisselen. Daartoe wordt voorgesteld artikel 1:37a, vierde lid, Adw aan te passen, door de EU-douaneautoriteit op te nemen, en de desbetreffende artikelen uit het DWU aan te passen aan het nDWU.

Artikel I, onderdeel U (artikel 2:1 van de Algemene douanewet)

Artikel 2:1 Adw bevat delegatiegrondslagen om bij ministeriële regeling bepalingen vast te stellen teneinde de goede werking van de douanewetgeving te borgen. In het artikel zijn veertien specifieke onderwerpen opgenomen waarvoor bij ministeriële regeling uitwerking kan plaatsvinden. Voor een aantal van de hier genoemde onderwerpen zijn in het nDWU grondslagen opgenomen waarbij de Europese Commissie in gedelegeerde handelingen of uitvoeringshandelingen de materie uitputtend kan regelen (onder meer onderdelen e, f, k, m) of zijn onderdelen waarvan geen gebruik meer wordt gemaakt om bij ministeriële regeling bepalingen op te nemen (onder meer onderdelen c, h, i, l). Daarnaast is de grondslag zoals nu geformuleerd zeer specifiek. Hierdoor biedt de grondslag niet de mogelijkheid om bij ministeriële regeling zaken op te nemen in de Algemene douaneregeling als het niet onder een van de in artikel 2:1 Adw opgenomen en zeer precies omschreven onderdelen valt. Omdat het nDWU recent is vastgesteld, en de gedelegeerde verordening en uitvoeringsverordening zeer recent zijn vastgesteld, is het mogelijk dat er aanvullende bepalingen op het niveau van ministeriële regeling nodig zijn om de goede werking van het nDWU te verzekeren.

Om die reden wordt voorgesteld om een de delegatiegrondslag in artikel 2:1 Adw aan te passen en meer generiek te maken, waardoor het mogelijk is om bij ministeriële regeling nadere regels te kunnen opnemen als dat nodig is voor de goede werking van het nDWU. Uiteraard betreft dit, gezien het niveau van de ministeriële regeling voornamelijk regels van administratieve aard, zoals formulieren, of betreft het zaken die veelvuldig wijzigen, zoals de informatie die ingevoerd moet worden in de douanesystemen. Door de grondslag algemener te maken behoeft niet elk type delegatie specifiek te worden voorzien in een eigen onderdeel, en is het mogelijk om bij een onvoorziene situaties alsnog bepalingen te kunnen opnemen op het niveau van de ministeriële regeling. Ook bevat het artikel een verwijzing naar andere bindende EU-rechtshandelingen als bedoeld in artikel 289 VWEU. Hierdoor blijft het mogelijk om, als er sectorale EU-wetgeving wordt aangenomen die verplichtingen bevat die in de nationale wetgeving moeten worden opgenomen, de ministeriële regeling. Uiteraard dient deze uitwerking bij ministeriële regeling altijd in verband te staan met het binnenbrengen en/of uitvoeren van goederen. Hiermee is de delegatiegrondslag dermate ingeperkt dat eigenlijk alleen als er een relatie met de werkzaamheden van de douane is omdat het de goederenstroom betreft er een mogelijkheid is om op het niveau van

[30] In artikel 10:3 wordt specifiek "aangifte niet gedaan" aangevuld met "of de verstrekking of beschikbaarstelling van gegevens niet heeft plaatsgevonden".

CONCEPT

ministeriële regeling bepalingen vast te stellen. Daarbij moet het ook gaan om nadere regels. Grote hoeveelheden materiële normen of wezenlijke kenmerken van EU-wetgeving dienen niet op het niveau van ministeriële regeling geborgd te worden.

Artikel I, onderdeel V (afdeling 2.2 van de Algemene douanewet)

Artikel 2:3 Adw bevat twee cumulatieve voorwaarden wanneer de inspecteur over kan gaan tot vernietiging van goederen, te weten dat de optie van verkoop niet mogelijk was en dat vernietiging alleen mogelijk is wanneer de goederen geen toegelaten douanebestemming kunnen krijgen in verband met de toepassing van verboden of beperkingen. Artikel 94 en 95 nDWU bevatten echter uitgebreide beschrijvingen wanneer en onder welke omstandigheden de inspecteur over kan gaan tot vernietiging, waarbij de procedure hiervoor wordt bepaald bij een uitvoeringshandeling van de Europese Commissie. Om deze reden is er geen ruimte meer voor de nationale bepaling over de voorwaarden, en wordt voorgesteld om heel afdeling 2.2. Adw te laten vervallen, nu artikel 2:3 Adw het enige artikel in die afdeling is.

Artikel I, onderdeel W (artikel 3:2 van de Algemene douanewet)

Artikel 3:2 Adw betreft de uitvoering van de Verordening liquide middelen.[31] In het eerste lid, onderdeel b, wordt naast de term 'douaneaangifte' ook 'het verstrekken of beschikbaar stellen van gegevens' toegevoegd, nu voor verschillende partijen de verplichting tot douaneaangifte in de loop der jaren komt te vervallen.

Artikel I, onderdeel X (artikel 3:2b van de Algemene douanewet)

Vanwege de aanpassingen in artikel 1:3, eerste lid, Adw waarin niet langer sprake is van een geletterde opsomming wordt voorgesteld de zinsnede "onderdeel d" te laten vervallen, zodat in artikel 3:2b Adw verwezen wordt naar artikel 1:3, eerste lid, Adw alwaar in de alfabetische opsomming de definitie van bevoegde autoriteit is opgenomen.

Artikel I, onderdeel Y (artikelen 6:1 en 6:3 van de Algemene douanewet)

In onderdeel D wordt voorgesteld om in artikel 1:3 Adw de definitie van de Vrijstellingsverordening op te nemen waardoor de volledige titel van de verordening uit de artikelen 6:1 en 6:3 Adw komt te vervallen en alleen nog de definitie van de Vrijstellingsverordening wordt gebruikt.

Artikel I, onderdeel AA (artikel 7:6 van de Algemene douanewet)

Artikel 7:6 Adw bevat bepalingen over de uitreiking van de uitnodiging tot betaling van het bedrag aan rechten dat de schuldenaar moet betalen bij de invoer of uitvoer van goederen, evenals andere bedragen zoals terugbetalingen, rente, kosten en vergoedingen. Er worden verschillende wijzigingen voorgesteld. In het tweede lid wordt een verwijzing naar artikel 114 DWU vervangen door een verwijzing naar het corresponderende artikel 216 nDWU.

Ook in het vijfde lid wordt een artikel vervangen, te weten artikel 102 DWU door 205 nDWU. Daarnaast wordt op 1 maart 2034 de term "de douaneaangifte" aangevuld met "het verstrekken of beschikbaar stellen van

[31] Verordening (EU) 2018/1672 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2018 betreffende de controle van liquide middelen die de Unie binnenkomen of verlaten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1889/2005.

CONCEPT

gegevens".

Artikel I, onderdeel BB (artikel 7:7 van de Algemene douanewet)

Artikel 7:7 Adw betreft de verlengde navorderingstermijn, waarbij de inspecteur vijf jaar na het ontstaan van de douaneschuld nog een aanslagbiljet kan toezenden indien er sprake was van strafrechtelijk vervolgbare handelingen. Artikel 7:7 Adw schrijft voor dat dit kan binnen 5 jaar na het ontstaan van de douaneschuld. Artikel 206, tweede lid, nDWU dat deze verlenging van de navorderingstermijn voorschrijft, geeft nu aan dat overeenkomstig het nationale recht deze periode minimaal vijf jaar en maximaal tien jaar mag bedragen. Omdat 'binnen vijf jaren' minder is dan 'minimaal vijf jaar' is ervoor gekozen om 'binnen' aan te passen aan 'uiterlijk'. Hiermee ligt de maximale termijn van artikel 7:7 Adw precies op de minimale termijn van artikel 206, tweede lid, nDWU. Er is niet voor gekozen om een langere termijn mogelijk te maken omdat de rechtsonzekerheid die de verlengde navorderingstermijn met zich meebrengt niet opweegt tegen de mogelijkheid om nog langer na het ontstaan van de douaneschuld een aanslagbiljet toe te zenden.

Artikel I, onderdeel EE (artikel 8:2 van de Algemene douanewet)

In artikel 8:2 Adw, dat ziet op de bezwaar- en beroepsprocedure, worden enkele aanpassingen voorgesteld. Naast het aanpassen van verschillende verwijzingen naar artikelen uit het DWU naar de corresponderende artikelen in het nDWU wordt voorgesteld in het zesde lid een redactionele omissie te herstellen en in het zevende lid, onderdeel a, en achtste lid, onderdeel a, "aangifte" aan te vullen met "of verstrekking of beschikbaarstelling van gegevens".

Artikel I, onderdeel FF (hoofdstuk 9 van de Algemene douanewet)

Zoals beschreven in het algemeen deel wordt hoofdstuk 9 opnieuw vastgesteld. Voorheen zag hoofdstuk 9 Adw alleen op de bestuurlijke boete. Nu ziet hoofdstuk 9 op alle bestuursrechtelijke handhaving.

Hoofdstuk 9 wordt onderverdeeld in twee afdelingen, te weten overtredingen (afdeling 9.1) en maatregelen (afdeling 9.2).

<u>Afdeling 9.1. Overtredingen</u>

Afdeling 9.1 bevat één artikel.

Artikel 9:1

Artikel 274, eerste lid, nDWU bevat een lijst met gedragingen die beschouwd moeten worden als overtreding van de douanewetgeving en handhaafbaar zijn. Dit betreft het niet-naleven van verschillende verplichtingen, zoals de verplichtingen die verbonden zijn aan een douanebeschikking, alsmede de niet-naleving van verplichtingen over het verstrekken van gegevens, het bijhouden van registers en administratie, het niet onttrekken van goederen aan douanetoezicht, verplichtingen in verband met douaneregelingen en de niet-naleving van verplichtingen die gelden voor importeurs of exporteurs. Artikel 274, tweede lid, jo. 273, tweede lid, nDWU laat expliciet de mogelijkheid open voor lidstaten om nog andere overtredingen van de douanewetgeving op te nemen. Zoals in paragraaf 3.2.6 van deze memorie uiteengezet wordt ervoor gekozen daar op dit moment geen gebruik van te maken omdat de verplichte lijst van overtredingen als opgenomen in artikel 274, eerste lid, nDWU al zeer

CONCEPT

ruim is.

De overtredingen uit artikel 274, eerste lid, nDWU zijn opgenomen in artikel 9:1 Adw. Bij de formulering van de bepalingen is aangesloten bij de tekst van het nDWU, waardoor de bepalingen ook zijn geformuleerd als 'een overtreding bij niet-naleving van' en een verwijzing naar de verplichtingen die volgen uit de betreffende wetgeving. Hierbij wordt de delictsomschrijving niet meer uitgesplitst in de verschillende modaliteiten zoals voorheen het geval was, waarbij er bijvoorbeeld sprake was van niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig een bepaalde handeling verrichten. Elke vorm van niet-naleving van een verplichting, ongeacht welke modaliteit, is een overtreding waarbij de douane maatregelen kan opleggen.

De onderdelen a tot en met g in artikel 9:1 Adw zijn overgenomen uit artikel 274, eerste lid, nDWU. Onderdeel a betreft het overtreden van de verplichtingen die voortvloeien uit een douanebeschikking als bedoeld in artikel 8 nDWU. De verplichting rust op de houder van de douanebeschikking. Dat de houder van de beschikking moet voldoen aan de uit de douanebeschikking volgende verplichtingen volgt uit artikel 9, eerste lid, nDWU. Indien de houder dit niet doet, is deze persoon in overtreding van artikel 9:1, onderdeel a, Adw.

Onderdeel b betreft het niet-naleven van de verplichting om volledige en nauwkeurige gegevens te verstrekken of beschikbaar te stellen. Dit betreft een groot aantal bepalingen uit het nDWU waarin een persoon verplicht wordt om gegevens te verstrekken of beschikbaar te stellen. Dit geldt onder meer voor gegevens bij beschikkingen (artikel 8 nDWU), de verschillende registraties en vergunningen om actief te zijn als marktdeelnemer, importeur, exporteur of de bijzondere status van vertrouwde en gecontroleerde handelaar (artikelen 26, 27, 28 en 31 nDWU), in de controlefase (artikelen 64, 66, 68 en 69 nDWU), bij de douaneregeling in het vrije verkeer brengen (artikelen 74, 78, 79, 80, 82 tot en met 84, 88 en 92 nDWU), bij aankomst en tijdelijke opslag (artikelen 97, 99, 100, 101 en 105 tot en met 109 nDWU), uitvoer (artikelen 116, 117, 121 en 123 nDWU), speciale regelingen (140, 142, 153, 156, 158 en 161 nDWU) en bij douaneschuld (artikel 180 nDWU). Hier moet worden opgemerkt dat nauwkeurige ook betekent 'juiste' gegevens.[32] Wanneer onjuiste gegevens worden verstrekt is dit eveneens niet-naleving van de verplichting bedoeld in artikel 9:1, onderdeel b, nDWU.

Onderdeel c betreft de verplichting om registers of administratie bij te houden. Deze verplichting volgt uit het nDWU. Ook hier geldt dit in verschillende gevallen bij de vereisten voor verschillende type vergunningen om actief te zijn (artikelen 27 tot en met 31 nDWU), in de fase van douanecontrole (artikelen 63, 64 en 68 nDWU), bij douaneregelingen (artikelen 79, 84, 92 en 94 nDWU), bij aankomst en tijdelijke opslag (artikelen 99, 108 en 109 nDWU), uitvoer (artikel 119 nDWU) en speciale regelingen (artikelen 126 en 128 nDWU).

Onderdeel d ziet op de niet-naleving van de verplichting om goederen niet aan het douanetoezicht te onttrekken, zoals bedoeld in de artikelen 54, zevende lid, 104, vierde lid, onderdeel a, en 147, onderdeel a, nDWU. Onttrekking is eerder al in de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie omschreven als "*elke handeling of elk nalaten die/dat tot gevolg heeft, dat de bevoegde douaneautoriteit, zij het tijdelijk, de toegang wordt belemmerd tot onder douanetoezicht staande goederen en wordt belet de controles uit te voeren"*.[33]

[32] In het Engels wordt gesproken over 'complete and accurate data'. Accurate betekent zoveel als "complete and true in every detail" volgens de Cambridge Dictionary. Het gaat erom dat de gegevens juist zijn en kloppen met de realiteit.
[33] ECLI:EU:C:2001:69, r.o. 47

Onderdeel e betreft de verplichtingen die gelden wanneer goederen onder een douaneregeling worden geplaatst. Dit geldt voor alle drie de type regelingen genoemd in artikel 5, onderdeel 11, nDWU, te weten de regeling in het vrije verkeer brengen, de speciale regelingen (douanevervoer, opslag, specifieke bestemming en veredeling) en de regeling uitvoer.

In de onderdelen f en g is opgenomen dat van een overtreding sprake is bij niet-naleving van de verplichtingen uit artikel 27, tweede lid, nDWU (voor de importeur en diens indirecte douanevertegenwoordiger) en artikel 28, eerste lid, nDWU (voor de exporteur en diens indirecte douanevertegenwoordiger). Dat de indirecte douanevertegenwoordiger ook verantwoordelijk gehouden kan worden voor de niet-naleving van de vereisten van de importeur dan wel exporteur volgt uit artikel 33, tweede lid, nDWU.[34] Hierbij is van belang op te merken dat de verplichting in artikel 27, tweede lid, onderdeel c, en artikel 28, eerste lid, onderdeel c, nDWU de verplichting bevat dat de importeur en exporteur verantwoordelijk zijn voor het waarborgen dat goederen die geïmporteerd/geëxporteerd worden voldoen aan de relevante andere door de douane toegepaste wetgeving. Deze andere door de douane toegepaste wetgeving is gedefinieerd in artikel 5, onderdeel 3, nDWU en betreft kort gezegd alle overige wetgeving van de EU die van toepassing is op goederen, beter bekend onder de noemer VGEM-wetgeving.[35] Overtreding van dergelijke VGEM-wetgeving constitueert daarmee een niet-naleving van de verplichtingen voor de importeur respectievelijk exporteur uit artikel 27 respectievelijk artikel 28 nDWU.[36]

In onderdeel h is voor de duidelijkheid opgenomen dat als een persoon valt onder het overgangsrecht zoals beschreven in paragraaf 9 en deze nog een douaneaangifte mag doen in plaats van de gegevens verstrekken of beschikbaar stellen via de EU-douanedatahub, deze persoon ook een overtreding kan begaan indien niet wordt voldaan aan de uit dat overgangsrecht volgende verplichtingen. Hoewel betoogd kan worden dat voor gegevens verstrekken of beschikbaar stellen ook gelezen kan worden 'douaneaangifte', is ter verduidelijking deze bepaling opgenomen zolang er overgangsrecht van kracht is uit hoofde van het nDWU. Dit onderdeel vervalt met ingang van februari 2034 wanneer het overgangsrecht op grond van artikel 285 nDWU is uitgewerkt.[37]

Onderdeel i bevat de al bestaande delegatiegrondslag in artikel 9:5 Adw om bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling te sanctioneren bepalingen op te nemen. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd ten opzichte van het bestaande artikel.

Ter illustratie is hieronder een concordantietabel opgenomen waarbij de overtredingen op grond van de Adw vergelijken wordt met de voorgestelde overtredingen uit artikel 9:1 uit dit wetsvoorstel:

Adw-artikel voor wetswijziging	**Adw-artikel na wetswijziging**
9:1, 9:4	9:1, onderdeel a

[34] In dit geval vertegenwoordigt de douanevertegenwoordiger een in de EU gevestigde importeur of exporteur. Mocht de indirecte douanevertegenwoordiger een niet in de EU gevestigde importeur of exporteur vertegenwoordiger, dan is de indirecte vertegenwoordiger op grond van artikel 33, derde lid, nDWU te beschouwen als de importeur of exporteur.
[35] VGEM is de afkorting van Veiligheid, Gezondheid, Economie en Milieu.
[36] En op grond van artikel 33, tweede lid, nDWU is de indirecte douanevertegenwoordiger hoofdelijk en gezamenlijk aansprakelijk voor de niet-naleving.
[37] De wijzigingen die noodzakelijk zijn voor aanpassing van de Adw en andere wetgeving zal tezijnertijd in een toekomstig wetgevingstraject worden opgenomen.

9:1a, 9:1b	9:1, onderdeel b
	9:1, onderdeel c
	9:1, onderdeel d
9:2, 9:3	9:1, onderdeel e
9:1, 9:1a, 9:1b, 9:2	9:1, onderdeel f
9:1, 9:1a, 9:1b, 9:2	9:1, onderdeel g
9:1a	9:1, onderdeel h
9:5	9:1, onderdeel i

Dit laat zien dat met betrekking tot het nDWU er enige overlap bestaat met betrekking tot overtredingen. Een overtreding kan zowel kwalificeren als het niet-naleven van de verplichting in verband met een douaneregeling, als het niet-naleven van de verplichting die op grond van artikel 27, tweede lid, nDWU op de importeur rust. Daarentegen zal in sommige gevallen het niet de importeur zijn die een overtreding begaat, maar bijvoorbeeld de vervoerder die niet op tijd een kennisgeving van aankomst verstrekt en daarmee niet-naleving van het verstrekken van volledige en nauwkeurige gegevens overtreedt. Ook kan het in gevallen voorkomen dat niet de importeur de overtreder is, maar de douanevertegenwoordiger. In dat geval is de douanevertegenwoordiger, gelet op artikel 33 nDWU, degene die (naast de importeur) aangesproken wordt als overtreder.

Afdeling 9.2 Maatregelen

Afdeling 9.2 bevat de maatregelen die ingevolge het nDWU bij een overtreding uit artikel 9:1 kunnen worden getroffen.

Artikel 9:2

Artikel 275, tweede lid, nDWU schrijft maatregelen voor die in ieder geval opgelegd moeten kunnen worden bij de overtredingen genoemd in artikel 274, eerste lid, nDWU. Dit betreft een geldboete, een aanpassing van een vergunning, het confisqueren van goederen, een waarschuwing of een andere sanctie. Deze maatregelen zijn opgenomen in het voorgestelde artikel 9:2 Adw, waarbij de inspecteur een van deze maatregelen kan opleggen als er sprake is van een overtreding opgenomen in artikel 9:1 Adw.

In de aanhef van artikel 9:2 is opgenomen dat een of meer maatregelen kunnen worden opgelegd. Dit volgt uit artikel 275, tweede lid, nDWU. Hiermee geeft het nDWU aan dat er ook een combinatie van maatregelen opgelegd kan worden indien noodzakelijk. Uiteraard moet hierbij het *ne bis in idem*-beginsel in acht genomen worden.[38] Dit zal dus behelsen dat het mogelijk is om bijvoorbeeld een bestuurlijke boete (punitieve maatregel) op te leggen in combinatie met een niet-punitieve maatregel, bijvoorbeeld een schorsing van de vergunning.[39]

In de aanhef is ook opgenomen dat een of meer maatregelen worden opgelegd "met inachtneming van artikel 275, eerste lid, van het Douanewetboek van de Unie". Dit betreft een verwijzing naar de omstandigheden van het geval die

[38] Het *ne bis in idem*-beginsel is vastgelegd op Europees niveau in onder meer artikel 50 van het Handvest voor de Grondrechten van de EU voor strafrechtelijke zaken, artikel 14, zevende lid, van het International Verdrag inzake de Burgerrechten en Politiek Verplichtingen en in artikel 5:43 Awb voor bestuurlijke boetes. Wel is het mogelijk om een punitieve sanctie met een herstelsanctie te combineren, bijvoorbeeld een bestuurlijke boete (punitief) met intrekking van de vergunning (herstel). Uiteraard is dit afhankelijk van alle omstandigheden van het geval hoe de maatregelen kwalificeren.
[39] Voor zover die intrekking inderdaad herstellend van aard is, en niet gericht is op leedtoevoeging wat de intrekking of schorsing punitief zou maken.

door de douane meegewogen moeten worden in de beslissing om al dan niet een maatregel op te leggen en zo ja, welke maatregel dat wordt. Dit betreft onder meer de vraag of de overtreding is begaan door onachtzaamheid of opzettelijk[40], de omvang van de overtreding, de gevolgen van die overtreding voor de lidstaat en de EU, de mate waarin de overtreder heeft samengewerkt om de overtreding ongedaan te maken. Daarnaast gelden uiteraard nationale bepalingen die een bepaalde weging van de omstandigheden van het geval met zich meebrengen. Dit betreft onder meer de bepalingen in afdeling 3.2 Awb en artikelen 5:5 en 5:41 Awb.

De wijze waarop de omstandigheden gewogen worden bij de keuze om al dan niet een maatregel op te leggen dan wel de keuze voor welke maatregel opgelegd moet worden, zal door de douane worden opgenomen in een handhavingskader. Daarin zal de wijze waarop de douane een keuze maakt voor de hiervoor genoemde onderwerpen zijn opgenomen, evenals een specifieke invulling van de omstandigheden van het geval.

De volgorde van maatregelen in artikel 9:2 Adw volgt de volgorde van het nDWU. Dit betreft de maatregelen a) bestuurlijke boete b) intrekking, schorsing of wijziging van een vergunning of status c) confiscatie van goederen en d) een waarschuwing. Het opleggen van een maatregel op grond van artikel 9:2 Adw is in alle gevallen een douanebeschikking die op grond van Titel I, hoofdstuk 4, afdeling 1, nDWU worden genomen en zijn daarmee op grond van artikel 1:18, eerste lid, Adw een beschikking in de zin van artikel 1:3, tweede lid, Awb.

Voor de intrekking, schorsing of wijziging van een vergunning bevat artikel 12 nDWU het procedurele kader. Vandaar dat een verwijzing naar dat artikel is opgenomen. Daarbij is tevens toegevoegd dat niet alleen een vergunning geschorst, gewijzigd of ingetrokken kan worden, maar ook een status. Deze toevoeging is gemaakt omdat de vertrouwde en gecontroleerde handelaar geen vergunning betreft, althans niet in naam, maar een status. De procedurele wijze van het verkrijgen en verliezen van deze status, volgt op grond van artikel 31 nDWU echter precies hetzelfde procedurele pad (te weten via artikel 12 nDWU) als de vergunning van een geautoriseerde marktdeelnemer uit artikel 30 nDWU. Ter verduidelijking dat ook de status kan worden ingetrokken als bestuursrechtelijke maatregel, is daarom status toegevoegd.

Artikel 9:3

Het voorgestelde artikel 9:3 Adw bevat bepalingen over de oplegging van een bestuurlijke boete bij overtredingen. Voor artikel 9:1, onderdelen a tot en met h, Adw wordt voorgesteld om een boetemaximum te kunnen opleggen van de tweede categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht (WvSr). Hiermee wordt wederom, evenals bij de huidige artikelen 9:1a en 9:1b Adw aansluiting gezocht bij de boetecategorieën uit het wetboek van strafrecht ter uniformering van de boetebedragen. Het maximum van de tweede categorie bedraagt € 5500. Hiermee wordt de mogelijke maximale bestuurlijke boete bij overtreding van de douanewetgeving fors verhoogd ten opzichte van de huidige bestuurlijke boete uit hoofdstuk 9 Adw, die € 408 bedraagt. Het oude bedrag van € 408 is voor overtredingen van de douanewetgeving, ook indien daar slechts middels het bestuursrecht tegenop wordt getreden, zeer laag. Dit geldt ook bij vergelijking met andere lidstaten[41].

[40] Waar het nDWU spreekt van opzettelijk wordt in de nationale terminologie gesproken van opzet/grove schuld.
[41] Door aansluiting bij boetecategorie 2 met maximum € 5.500 is er meer aansluiting bij de boetes in bijv. Frankrijk (maximaal € 3700) en Duitsland (maximaal € 2500). Zie SWD(2023) 2 final, deel 1, p. 45 e.v., behorende bij Verslag van de Commissie over de

CONCEPT

Het bedrag van € 408 valt zelfs onder het minimum van de eerste categorie uit artikel 23, vierde lid, WvSr, te weten € 550. Daarnaast moet worden opgemerkt dat de nu voorgestelde tweede categorie een maximumbedrag betreft. Dit bedrag hoeft niet het startpunt te zijn van het berekenen van een bestuurlijke boete die opgelegd kan worden door de inspecteur. Het maximumbedrag komt alleen in zicht indien alle verzwarende omstandigheden van toepassing zijn en er geen mitigerende omstandigheden van het geval aanwezig zijn. Ook kan een verhoging van het bedrag ervoor zorgen dat beter aan de vereiste verplichtingen uit het nDWU wordt voldaan. In de huidige gevallen kan een onopzettelijke overtreding leiden tot een maximum van € 408 maar het voordeel dat daarmee onverhoopt genoten wordt, doordat bijvoorbeeld iets per ongeluk niet wordt meegerekend, vele malen hoger liggen dan het bedrag van de huidige bestuurlijke boete.

Voor overtredingen van hetgeen bij algemene maatregel van bestuur handhaafbaar is gesteld als overtreding in artikel 9:1, onderdeel i, wordt aangesloten bij het maximum van de eerste boetecategorie uit artikel 23, vierde lid, WvSr, te weten € 550, voor overtredingen van bepalingen in de algemene maatregel van bestuur en de helft van de eerste boetecategorie, wat neerkomt op € 275, bij overtreding van bepalingen uit de ministeriële regeling. Ook hier is dan sprake van een verhoging, te weten van € 408 naar € 550 voor overtreding van een voorschrift in de algemene maatregel van bestuur en van € 204 naar € 275 voor overtreding van een voorschrift in de ministeriële regeling.

In het derde lid is opgenomen dat als er sprake is van opzet of grove schuld en er door een overtreding uit artikel 9:1 Adw een douaneschuld is ontstaan die hoger is dan het maximumbedrag genoemd in artikel 9:3, eerste en tweede lid, Adw, de inspecteur de boete kan verhogen tot 100% van het bedrag aan rechten. Hiermee wordt voorkomen dat overtredingen worden begaan waarmee een grotere douaneschuld ontlopen kan worden dan dat er qua bestuurlijke boete opgelegd kan worden. Dit is niet nieuw, maar bestaat al in de artikelen 9:1, tweede lid, 9:2, derde lid, 9:3, tweede lid, en 9:4, tweede lid, Adw.

In het vierde lid is het huidige artikel 9:8 Adw opgenomen omdat dit goed aansluit bij de materie die in het voorgestelde artikel 9:3 wordt geregeld. Hiermee is geen inhoudelijke wijziging beoogd.

Artikel 9:4

Artikel 276 nDWU schrijft een specifiek boeteregime voor indien er bij de e-commercestroom systematisch overtredingen worden begaan door een marktdeelnemer. Dit regime wijkt af van het normale bestuurlijke handhavingsregime in de artikelen 274 en 275 nDWU, nu het specifieke maatregelen voorschrijft die opgelegd kunnen worden. Het bevat een escalatieladder waarbij elk lid zwaardere maatregelen kan treffen indien systematische overtredingen zich blijven voordoen door een marktdeelnemer die goederen bij afstandsverkopen in het vrije verkeer wil brengen. Artikel 276 nDWU wordt opgenomen in het voorgestelde artikel 9:4 Adw.

Zo schrijft artikel 9:4, eerste lid, Adw voor dat indien geconstateerd wordt dat een marktdeelnemer systematisch een overtreding begaat als bedoeld in artikel 9:1, er een bestuurlijke boete kan worden opgelegd waarvan de hoogte tussen 1% en 4% valt van de totale waarde van de goederen die de

beoordeling van inbreuken op de douanewetgeving en douanesancties in de lidstaten Douanewetboek van de Unie COM(2023) 5 final.

CONCEPT

marktdeelnemer in de afgelopen twaalf maanden heeft ingevoerd in de Europese Unie. Dit volgt uit artikel 276, eerste lid, nDWU. Wanneer er sprake is van een systematische overtreding volgt uit artikel 276, tweede lid, nDWU en wordt verder ingevuld door de Europese Commissie bij gedelegeerde handeling op grond van artikel 276, zesde lid, nDWU. Uiteraard dient de inspecteur in een dergelijk geval ook de in artikel 275, eerste lid, nDWU opgenomen omstandigheden van het geval te wegen volgens het afwegingskader. Als de uitkomst daarvan is dat het nodig is om een maatregel op te leggen, dan moet op grond van artikel 276 nDWU die maatregel ten minste een bestuurlijke boete met de specifieke omvang zijn zoals genoemd in artikel 276, eerste lid, nDWU. Hiermee beperkt artikel 276 nDWU de discretionaire bevoegdheid van de douane, in de zin dat voor de keuze van het type maatregel geen beleidsvrijheid meer aanwezig is.

Artikel 9:4, tweede lid, Adw schrijft voor dat indien er een boete als bedoeld in het eerste lid is opgelegd, de inspecteur de eventuele geautoriseerde marktdeelnemer-vergunning of status als vertrouwde en gecontroleerde handelaar schorst. Hierdoor vervallen voor dergelijke marktdeelnemers onder meer de vereenvoudigingen bij de douanecontrole. Dit volgt uit artikel 276, derde lid, nDWU.

Mocht de inspecteur binnen zes maanden constateren dat er nieuwe overtredingen zijn door dezelfde marktdeelnemer die reeds eerder een boete ontving op grond van artikel 9:4, eerste lid, Adw, dan kan de inspecteur, indien hij de overtreding sanctioneert met een bestuurlijke boete, op grond van artikel 9:4, derde lid, Adw een dergelijke boete opleggen waarbij het percentuele bedrag van die bestuurlijke boete wordt vastgesteld tussen de 3% en 6% van de totale jaarlijkse ingevoerde waarde van goederen die zijn ingevoerd in de EU door de desbetreffende marktdeelnemer. Dit volgt uit artikel 276, vierde lid, nDWU.

Indien er een boete als bedoeld in het derde lid is opgelegd, maar er binnen zes maanden na oplegging nieuwe overtredingen worden geconstateerd, dan kan de inspecteur op grond van artikel 9:4, vierde lid, Adw nogmaals een bestuurlijke boete met dezelfde hoogte opleggen als de hoogte van de bestuurlijke boete die op grond van artikel 9:4, derde lid, Adw is opgelegd. Daarnaast zorgt de douane ervoor dat er geen goederen meer vrijgegeven worden van de betreffende marktdeelnemer. Dit volgt uit artikel 276, vijfde lid, nDWU.

Bovendien kan, op grond van het vijfde lid, indien de overtredingen dermate ernstig zijn en de boete en niet-vrijgave uit het derde lid geëffectueerd zijn, de online-interface van de marktdeelnemer tijdelijk beperkt worden. Hiertoe zendt de inspecteur de het dossier van de systematische overtredingen onverwijld toe aan de relevante autoriteiten. Welke autoriteiten of toezichthouders dat zijn, is afhankelijk van het type goed waarom het gaat, en welke toezichthouder daarvoor is aangesteld uit hoofde van de betreffende (Europese) regelgeving. Het nDWU zelf bevat geen bevoegdheid voor de inspecteur om een dergelijke online-interface te beperken. Deze bevoegdheid is bijvoorbeeld wel te vinden in artikel 14, vierde lid, onderdeel k, van de Verordening (EU) 2019/1020 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 betreffende markttoezicht en conformiteit van producten en tot wijziging van Richtlijn 2004/42/EG en de Verordeningen (EG) nr. 765/2008 en (EU) nr. 305/2011. Doorgifte aan de autoriteiten aangewezen als toezichthouder onder die verordening ligt dan voor de hand.[42]

[42]

Artikel 9:5

Confiscatie van de goederen kent het Nederlandse recht als zodanig voornamelijk als strafrechtelijke maatregel. In verschillende wetgeving is een bevoegdheid tot inbeslagname, confiscatie of verbeurdverklaring opgenomen waarmee goederen aan partijen al dan niet permanent onttrokken kunnen worden.[43] In het bestuursrecht komt een dergelijke maatregel niet vaak voor.[44] Een vergelijkbare bevoegdheid is wel aanwezig bij een last onder bestuursdwang waarbij een bestuursorgaan op grond van artikel 5:29 zaken kan meevoeren en opslaan. Dit kan echter pas zodra er daadwerkelijk bestuursdwang toegepast moet worden.[45] Op grond van het nDWU moet confiscatie als bestuursrechtelijke maatregel kunnen worden opgelegd bij overtreding van de douanewetgeving. Hiertoe zijn drie artikelen opgenomen.

Het voorgestelde artikel 9:5, eerste lid, Adw geeft aan dat de confiscatie uit artikel 9:2, onderdeel c, Adw betreft het definitief ontnemen van de goederen waarop de overtreding van de douanewetgeving betrekking heeft. Confiscatie heeft in zich dat het niet slechts een beslaglegging betreft, maar dat het eigendom van iemand wordt afgenomen. Daarmaast is toegevoegd dat confiscatie alleen betrekking kan hebben op de goederen waarop de overtreding van de douanewetgeving betrekking heeft. Zonder deze formulering zouden alle goederen geconfisqueerd kunnen worden, zonder dat deze goederen betrokken zijn bij de overtreding. Betrokken zijn bij de overtreding betekent ook dat bijvoorbeeld voor deze goederen een onjuiste aangifte of geen aangifte is gedaan. Het is niet noodzakelijk dat de goederen zelf gebruikt worden om de overtreding te begaan.

De gevallen waarin de inspecteur over kan gaan tot confiscatie worden vastgelegd in het nDWU bij gedelegeerde verordening op grond van artikel 94, vierde lid, nDWU. Deze gevallen zullen de ruimte voor het opleggen van confisquatie als bestuursrechtelijke maatregel inperken.

Om confiscatie te effectueren kan het nodig zijn om de goederen die betrokken zijn bij de overtreding veilig te stellen. Hiertoe worden de artikelen 5:27 tot en met 5:29, eerste en tweede lid, Awb van overeenkomstige toepassing verklaard. Deze artikelen geven de inspecteur de bevoegdheid om plekken te betreden (5:27 Awb), plaatsen te verzegelen (5:28 Awb) en zaken mee te voeren en op te slaan (5:29, eerste lid, Awb) en daarvan een proces-verbaal op te maken (5:29, tweede lid, Awb).

Op het moment dat goederen zijn veiliggesteld op grond van het voorgestel artikel 9:5, tweede lid, Adw is er nog geen sprake van de definitieve ontneming. In artikel 9:5, derde lid, Adw wordt voorgesteld om pas over te gaan tot die definitieve ontneming in de opgelegde maatregel (te weten confisquatie) onherroepelijk is geworden.

Artikel 9:6

Het voorgestelde artikel 9:6 Adw betreft het kostenverhaal voor de toepassing van confisquatie als maatregel bij een overtreding als bedoeld in artikel 9:1 Adw. Dit artikel lijkt grotendeels op hetgeen in artikel 5:25 Awb is opgenomen. Het eerste lid is gelijk aan artikel 5:25, eerste lid, Awb met als toevoeging dat

[43] Zie bijv. artikel 94 e.v. Wetboek van Strafvordering en de aankomende implementatie van Richtlijn (EU) 2024/1260 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen.
[44] Artikel 5:29 Awb bevat de mogelijkheid tot het meevoeren van zaken in het kader van de last onder bestuursdwang.
[45] Of in een spoedeisend geval op grond van artikel 5:31 Awb eerder.

CONCEPT

de kosten niet ten laste van de overtreder komen indien niet duidelijk is wie de overtreder is. Dit kan het geval zijn

Artikel 9:7

Het voorgestelde artikel 9:7 Adw is een samenloopbepaling indien de overtreding waarvoor confiscatie opgelegd kan worden tevens een overtreding betreft wat ook kwalificeert als een strafbaar feit waarvoor ook confiscatie op strafrechtelijke gronden mogelijk is.

Het eerste lid betreft de situatie waarin de inspecteur zowel op grond van artikel 9:1 en 9:2 confiscatie zou kunnen opleggen als bestuursrechtelijke maatregel, maar zij ook op grond van bijvoorbeeld hoofdstuk 10 Adw of andere wetgeving de bevoegdheid heeft om confiscatie toe te passen omdat de overtreding ook een strafbaar feit betreft. In dat geval zal de inspecteur de bevoegdheden uitoefenen op grond van de andere bepalingen of wetgeving waarbij strafrechtelijke confiscatie (of verbeurdverklaring) mogelijk is.

Dit zal ook de keuze zijn indien niet de inspecteur, maar een andere toezichthouder bevoegd is om handhavend op te treden tegen een overtreding. In een dergelijk geval dient de inspecteur de bevoegde toezichthouder onverwijld op de hoogte te stellen van haar bevindingen omtrent de overtreding van de douanewetgeving en kan afstemming gevonden worden op grond van welke wetgeving confiscatie (of verbeurdverklaring) wordt opgelegd. Hiermee wordt voorkomen dat beide toezichthouders maatregelen nemen op basis van dezelfde feitelijke handeling.

Artikel 9:8

Een waarschuwing is een noviteit in het Nederlandse recht, maar moet met het oog op artikel 275, tweede lid, onderdeel d, nDWU worden opgenomen als mogelijke maatregel bij niet-naleving van vereisten uit het nDWU. Een maatregel betreft een schriftelijk vastgelegde constatering van de inspecteur dat een persoon een overtreding als bedoeld in artikel 9:1 is begaan of dreigde te begaan. De waarschuwing bevat onder meer a) het feitencomplex, de bepalingen die overtreden zijn of dreigde te worden, c) de reden waarom de inspecteur een waarschuwing noodzakelijk act en d) de gevolgen van het herhalen van de overtreding off het begaan van een nieuwe overtreding na de waarschuwing. De waarschuwing heeft hiermee een signalerend en herstellend karakter. Een marktdeelnemer wordt hiermee op laagdrempelige wijze gewezen op het feit dat hij een overtreding is begaan of dreigt te begaan. De aard en ernst van de overtreding zal dermate gering zijn, dat het niet proportioneel is om een van de andere maatregelen uit artikel 9:3 te nemen. Niettemin is ook een waarschuwing geen volledige vrijblijvendheid. Indien een marktdeelnemer gewaarschuwd is, en hij wederom een overtreding begaat of dreigt te begaan, zal het feit dat hij reeds een waarschuwing heeft ontvangen meewegen in de omstandigheden van het geval.

Afdeling 9.3 Overige bepalingen

In afdeling 9.3 worden enkele overige bepalingen opgenomen. Dit zijn enkele procedurele bepalingen die reeds waren opgenomen in het huidige hoofdstuk 9 Adw.

Artikel 9:9

Het voorgestelde artikel 9:9 Adw bevat de tekst uit het huidige artikel 9:6b Adw. De enige aanpassing hierbij is dat met het vervallen van het onderscheid

CONCEPT

verzuimboete/vergrijpboete, de tekst is aangepast. Een nieuwe boete kan op grond van het voorgestelde artikel 9:9, eerste lid, Adw alleen worden opgelegd indien vanwege nieuwe bezwaren blijkt dat er sprake blijkt te zijn van opzet of grove schuld bij niet-naleving van de verplichtingen uit het nDWU, de vorige boete is opgelegd zonder dat er sprake was van opzet/grove schuld, en dat doordat er sprake was van opzet/grove schuld bij de overtreding er een grotere douaneschuld is ontstaan waardoor er dus een te laag bedrag aan rechten bij invoer is ten laste is gelegd. Omdat de rechten bij invoer uiteindelijk een traditioneel eigen middel zijn waarvan 75% afgedragen moet worden aan de Europese Commissie, is het van belang dat de douane in staat wordt gesteld de juiste douaneschuld te berekenen en te innen. Indien blijkt dat een te lage douaneschuld is berekend, en dat door opzet/grove schuld komt, is het nodig om niet alleen deze nieuwe douaneschuld in rekening te brengen, maar ook de boete aan te passen die eerder is opgelegd en vanwege de opzettelijkheid hoger uitvalt.

Artikel 9:10

Het voorgestelde artikel 9:10 bevat de tekst uit het huidige artikel 9:6 Adw. Hierin zijn enkele veranderingen aangebracht ten opzichte van de bestaande tekst. In het eerste lid is de term verzuim vervangen voor een verwijzing naar de eerste boetecategorie uit artikel 23, vierde lid, WvSr waarvoor artikel 5:53 Awb niet van toepassing is. Hiermee wordt het verzwaarde procedureregime uit de Awb bij bestuurlijke boetes uitgesloten voor overtredingen waarbij de oplegde boete maximaal de eerste categorie betreft, te weten € 550. Hierdoor kunnen bestuurlijke boetes voor lichte overtredingen op een eenvoudige wijze worden opgelegd. In wezen is hiermee geen grote materiele verandering voorzien aangezien dit al van toepassing was voor de verzuimboetes waar vaak niet meer dan € 408 voor in rekening werd gebracht.[46] In het tweede lid is de term vergrijp aangepast naar opzet of grove schuld. Hiermee is geen inhoudelijke verandering is beoogd.

In het derde lid is alleen een technisch punt hersteld, te weten de verwijzing naar artikel 5:45, tweede lid, Awb. Omdat zowel artikel 5:45, tweede lid, als het oude artikel 9:6, derde lid, Adw een termijn van drie jaar bevatte, was er geen sprake van afwijking. Hierom is 'en tweede' verwijderd in de tekst. Verder is er geen wijziging beoogd.

Artikel 9:11

Het voorgestelde artikel 9:11 Adw is het al bestaande artikel 9:16 Adw over de bevoegdheid van de minister van Financiën om boetes geheel of gedeeltelijk kwijt te schelden. Er is geen inhoudelijke verandering beoogd.

Artikel I, onderdeel GG (Artikel 10:1 van de Algemene douanewet)

Artikel 10:1, eerste lid, Adw betreft de strafrechtelijke overtredingen bij de invoer van goederen. In de onderdelen van dit lid worden verschillende bepalingen uit het DWU vervangen door de corresponderende artikelen uit het nDWU. Daarnaast wordt in onderdeel a "summiere aangifte" vervangen door "de voorafgaande vrachtinformatie" waarvoor gegevens worden verstrekt of beschikbaar gesteld.

In onderdeel b wordt "aankomstmelding" vervangen door de "kennisgeving van aankomst".

[46] Met uitzondering van de huidige artikelen 9:1a en 9:1b waarvoor aansluiting gezocht was bij de boetecategorieën uit het Wetboek van strafrecht.

CONCEPT

Artikel I, onderdeel HH (Artikel 10:2 van de Algemene douanewet)

Artikel 10:2 Adw ziet op de strafrechtelijke overtredingen bij de uitvoer van goederen. Hierin worden een aantal wijzigingen voorgesteld.

In onderdeel a wordt "een aangifte voor vertrek" vervangen door "de informatie voor vertrek" nu deze terminologie door het nDWU wordt gewijzigd. Daarnaast wordt de verwijzing naar artikel 263 DWU vervangen door het corresponderende artikel 117 nDWU.

In de onderdelen b tot en met d worden de artikelen uit het DWU vervangen door de corresponderende artikelen uit het nDWU.

Artikel I, onderdeel KK (Artikel 10:6 van de Algemene douanewet)

In artikel 10:6 wordt voorgesteld de verwijzing naar artikel 189, tweede lid, DWU met betrekking tot het aanwezig kunnen zijn bij het onderzoek van goederen te vervangen door een verwijzing naar het corresponderende artikel 65, derde lid, nDWU. Daarnaast vervalt de verwijzing naar de uit artikel 15, eerste lid, DWU voortkomende verplichting om bijstand te verlenen. Die verplichting tot bijstand volgt al uit het nieuwe artikel 65, derde lid, nDWU.

Artikel I, onderdeel MM (Artikel 10:15 van de Algemene douanewet)

Vanwege het vervallen van de definitie 'verzoeker' in het voorgestelde artikel 1:3, eerste lid, Adw, wordt in artikel 10:15 voorgesteld 'verzoeker' aan te passen naar 'aanvrager'. Zie voor meer toelichting Artikel I, onderdeel D.

Artikel I, onderdeel NN (Artikel 12:1 van de Algemene douanewet)

In artikel 12:1 is door de OFM 2027 een zinsnede ingevoegd met betrekking tot "het nieuwe Douanewetboek van de Unie". Zoals al eerder opgemerkt bij de voorgestelde wijziging van artikel 1:1 Adw, kan hier ook de verwijzing naar het "nieuwe" Douanewetboek komen te vervallen nu er vanaf de beoogde inwerkingtreding van dit wetsvoorstel op 21 september 2027 nog maar één douanewetboek is, namelijk het nDWU.

Artikel I, onderdeel OO (bijlage bij artikel 1:1 en 1:3 van de Algemene douanewet)

Dit onderdeel stelt voor om vier wetten toe te voegen aan de bijlage behorende bij de artikelen 1:1 en 1:3 Adw. Deze bijlage geeft weer dat de uitvoering door de douane van de Adw ook ziet op de handhaving van verboden of beperkingen die op goederen bij het binnenbrengen of verlaten van de douane-unie van toepassing zijn of zouden zijn. De in de bijlagen opgenomen wetten bevatten dus verboden of beperkingen waarop de douane, als wachter aan de grens, ook kan controleren met gebruikmaking van de in de Adw opgenomen bevoegdheden.[47]

In alfabetische volgorde worden daar vier wetten aan toegevoegd, te weten de Wet kabelbaaninstallaties en de Wet scheepsuitrusting 2016 (Infrastructuur en Waterstaat) en de Metrologiewet en Uitvoeringswet verordening cyberweerbaarheid (Economische Zaken en Klimaat).

[47] Zie voor meer toelichting Kamerstukken II 2005/06, 30580, nr. 3, p. 74 e.v.

ARTIKEL III (Algemene wet inzake rijksbelastingen)

In artikel 2, derde lid, AWR wordt voorgesteld de onderdelen f tot en met h over het DWU, gDWU en uDWU aan te passen zodat verwezen wordt naar de definitie van het nDWU en de nieuwe gedelegeerde verordening en uitvoeringsverordening.

ARTIKEL IV (Invorderingswet 1990)

Artikel IV, onderdeel A (artikel 2 van de Invorderingswet 1990)

In artikel 2 IW 1990 wordt voorgesteld om enkele definities aan te passen. Dit betreft allereerst de definities van het DWU, de gDWU en de uDWU zodat verwezen wordt naar de definities van het nDWU en de nieuwe gedelegeerde verordening en uitvoeringsverordening in plaats van de oude regelgeving.

Daarnaast wordt voorgesteld om de definitie van 'vertragingsrente' te laten vervallen nu deze term niet meer voorkomt in het nDWU. Hierom worden ook de onderdelen s en t verletterd tot r en s. In die verletterde onderdelen worden de verwijzingen naar de artikelen uit het DWU vervangen door de corresponderende artikelen uit het nDWU.

Artikel IV, onderdeel C (artikel 9 van de Invorderingswet 1990)

Artikel 9, negende lid, IW 1990 bevat een bepaling met betrekking tot de invorderingstermijn bij een uitnodiging tot betaling als bedoeld in artikel 7:6 Adw als er een aanvullende aangifte is gedaan. Vanaf 1 maart 2034 is het begrip 'aangifte' vervallen, en is er geen sprake meer van de mogelijkheid om een aanvullende aangifte te doen, of aanvullend gegevens verstrekken en beschikbaar te stellen. Hierom wordt voorgesteld om dit lid te laten vervallen.

Artikel IV, onderdeel D (artikel 9 van de Invorderingswet 1990)

Voorgesteld wordt om in artikel 10 IW 1990 de verwijzing naar artikel 97 DWU te vervangen door het corresponderende artikel 202 nDWU. Daarnaast wordt, vanwege de voorgestelde wijziging van artikel 2:1 Adw (zie Artikel I, onderdeel U), de verwijzing naar dat artikel aangepast.

Artikel IV, onderdelen F en I (hoofdstuk IV, afdeling 4, en artikel 27quinquies van de Invorderingswet 1990)

Zoals toegelicht onder Artikel IV, onderdeel A, is het begrip 'vertragingsrente' vervallen in het nDWU. Hierom wordt voorgesteld om het opschrift van Hoofdstuk IV, afdeling 4, IW 1990 aan te passen zodat ook hier 'vertragingsrente' uit het opschrift vervalt. Dit geldt eveneens voor het vervallen van 'vertragingsrente' uit artikel 27quinquies.

Artikel IV, onderdeel G (artikel 27bis van de Invorderingswet 1990)

Voorgesteld wordt om in artikel 27bis 'vertragingsrente' te vervangen door 'rente op achterstallen' omdat de eerstgenoemde term is vervallen in artikel 216 nDWU.[48] Ondanks het vervallen van vertragingsrente dient in dit artikel nog wel de rente op achterstallen te worden opgenomen. Deze rente kan namelijk in rekening zijn gebracht indien er een bedrag aan rechten bij invoer

[48] In het DWU werd gesproken over 'vertragingsrente' in artikel 114, eerste lid, DWU en over 'rente op achterstallen' in artikel 114, tweede lid, DWU. In het corresponderende artikel 216 nDWU wordt in beide leden gesproken over 'rente op achterstallen'.

of rechten bij uitvoer is betaald. Bij terugbetaling of kwijtschelding van die rechten moet dan ook de in rekening gebrachte rente op achterstallen terugbetaald of kwijtgescholden worden.

Artikel IV, onderdeel H (artikel 27ter van de Invorderingswet 1990)

Voorgesteld wordt om in artikel 27ter de verwijzing naar artikel 116 DWU te vervangen door het corresponderende artikel 217 nDWU. Daarnaast wordt voorgesteld het begrip 'vertragingsrente' te laten vervallen.

ARTIKEL V (Meetbrievenwet 1981)

In artikel 25 van de Meetbrievenwet 1981 wordt de verwijzing naar de inspecteur als bedoeld in de Adw aangepast door de voorgestelde wijzigingen in artikel 1:3, eerste lid, Adw. Daarnaast wordt voorgesteld de verwijzing naar artikel 15 van het DWU aan te passen door verwijzing naar de verplichting om gegevens te verstrekken of beschikbaar te stellen. De verplichting uit dit artikel in relatie tot de douanewetgeving zag erop dat een persoon op grond van artikel 1:5 Adw jo. artikel 15 DWU verplicht was om de inspecteur op zijn verzoek en binnen vastgestelde termijnen alle benodigde informatie te verstrekken en waar nodig bijstand te verlenen. Deze verplichting volgt om alle informatie aan te leveren volgt uit verschillende artikelen in het nDWU over binnenkomen van goederen en het vervoer ervan. Deze verplichting kan ook volgen uit de douanecontrole. Daarom wordt een brede verwijzing naar gegevens verstrekken als bedoeld in het nDWU voorgesteld.

ARTIKEL VIII (Warenwet)

Artikel VIII, onderdeel B, Artikel X, Artikel XII, Artikel XIII, onderdeel B, Artikel XVIII, onderdeel A, Artikel XIX (artikel 25 van de Warenwet, artikel 64 van de Wet bemanning zeeschepen, artikel 11 van de Wet luchtvaart, artikel 16c.4 van de Wet milieubeheer, artikel 19a van de Wet vervoer over zee, artikel 16 van de Wet voorkoming verontreiniging door schepen)

Dit betreft een technische wijziging in verband met de voorgestelde aanpassingen in artikel 1:3, eerste lid, Adw. Doordat in artikel 1:3, eerste lid, Adw de opsomming van definities niet meer geletterd is, maar in losse alfabetische volgorde is opgenomen, bestaan er geen onderdelen meer. Hierom moet 'onderdeel c' verwijderd worden uit de tekst van de verwijzing naar artikel 1:3, eerste lid, Adw. Zie ook de toelichting bij Artikel I, onderdeel D.

ARTIKEL XI (Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden)

In de artikelen 2.11, eerste lid, onderdeel f, en 2.19, eerste lid, onderdeel b, van de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden is een verwijzing opgenomen naar "de Algemene douanewet en het Douanewetboek van de Unie". Het DWU is in de Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden echter nergens gedefinieerd. Hierom wordt voorgesteld om te verwijzen voor de definitie van het nDWU naar artikel 1:3, eerste lid, van de Adw.

ARTIKEL XV (Wet op de omzetbelasting 1968)

CONCEPT

Artikel XV, onderdeel B (artikel 21 van de Wet op de omzetbelasting 1968)

Artikel 21 Wet OB 1968 ziet op de vrijstelling van belasting, waarbij onderdeel e van dat artikel ziet op de invoer van goederen. In dit artikel wordt "invoeraangifte", wat doelt op de douaneaangifte bedoeld in artikel 5, onderdeel 52, nDWU, aangevuld met "het verstrekken of beschikbaar stellen van gegevens" omdat de nieuwe terminologie in het nDWU spreekt over "gegevens verstrekken of beschikbaar stellen" maar onder het overgangsrecht tot uiterlijk 1 maart 2034 nog douaneaangifte gedaan kan worden.

Artikel XVII (Wet precursoren voor explosieven)

In de Wet precursoren voor explosieven wordt verwezen naar de "bij de Algemene Douanewet aangewezen toezichthouder". De Algemene douanewet wijst echter geen toezichthouder aan. Gedoeld wordt op de inspecteur bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, Adw. Hierom wordt de tekst aangepast zodat verwezen wordt naar de "krachtens de Algemene douanewet aangewezen inspecteur".

Artikel XVIII (Wet vervoer over zee)

Artikel XVIII, onderdeel B (artikel 19b van de Wet vervoer over zee)

In artikel 19b van de Wet vervoer over zee, wordt voorgesteld om in het eerste lid de verwijzing naar de inspecteur als bedoeld in artikel 1:3 Adw aan te passen gezien de wijzigingen in laatstgenoemde artikel (zie ook de toelichting bij Artikel I, onderdeel D).

In het tweede lid worden enkele artikelen uit het DWU die zien op de zekerheidsstelling aangepast naar een verwijzing naar Titel X, hoofdstuk 2, van het nDWU waarin de artikelen over zekerheid zijn opgenomen.

Artikel XX (Overgangsrecht overtredingen)

Dit artikel bevat overgangsrecht met betrekking tot overtredingen die reeds zijn begaan of aangevangen op het moment dat de Algemene douanewet nog niet gewijzigd was door onderhavig wetsvoorstel. Het is wenselijk om eventuele handhaving van die overtredingen overeenkomstig de wet zoals deze gold voorafgaand aan inwerkingtreding van dit wetsvoorstel af te handelen.

Artikel XXI (Inwerkingtreding)

De beoogde inwerkingtreding van dit wetsvoorstel is 21 september 2027, de datum waarop het nDWU grotendeels van toepassing wordt en het DWU wordt ingetrokken. De inwerkingtreding van deze wet zal plaatsvinden bij koninklijk besluit.

De Staatssecretaris van Financiën,

CONCEPT

TRANSPONERINGSTABEL

Transponeringstabel behorende bij Verordening (EU) 2026/2108 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2026 tot vaststelling van het douanewetboek van de Unie, tot oprichting van de douaneautoriteit van de Europese Unie en tot intrekking van Verordening (EU) nr. 952/2013.

	Transponeringstabel:			
	Artikel, -lid of -onderdeel EU-regeling	Te implementeren in of geïmplementeerd in(zo mogelijk artikel + regeling en toelichting nieuw of bestaand)	Bijzonderheden (voorziene complicaties, belangrijke nationale beleidskeuzen, interdep. afstemming. Indien nieuwe regelgeving ter implementatie niet nodig is de reden daarvan opnemen)	Toelichting op implementatiewijze
	1-273	Verordening dus rechtstreekse werking. Geen uitvoering nodig.		
	274	Artikel 9:1 Adw (Artikel I, onderdeel FF)		Van de lidstaatoptie in artikel 274, tweede lid, is geen gebruik gemaakt.
	275, eerste lid	Artikel 9:2 Adw (Artikel I, onderdeel FF)		Van de lidstaatoptie in artikel 275, eerste lid, onderdeel e, is geen gebruik gemaakt om extra omstandigheden van het geval vast te leggen naast de omstandigheden die reeds volgen uit onder meer de Awb.
	275, tweede lid	Artikel 9:2 Adw (Artikel I, onderdeel FF)		Van de lidstaatoptie in artikel 275, tweede lid, onderdeel e, is geen gebruik gemaakt.

CONCEPT

	275, derde en vierde lid	Verordening dus rechtstreekse werking. Geen uitvoering nodig		
	276	Artikel 9:4 Adw		
	277-287	Verordening dus rechtstreekse werking. Geen uitvoering nodig		

CONCEPT